

2017/2018

Jaarverslag

**Een terugblik
op de kerntaken
van De Lawei en
de verbinding:
Programmering, Educatie
en Productie.**

START

Verslag van de directie	2
-------------------------	---

Verslag van de Raad van Toezicht	4
----------------------------------	---

Altijd Applaus	7
----------------	---

De Meetlat	8
------------	---

Vijf Functies	10
---------------	----

DE CULTUR ELE FUNCTIE	11
DE CULTUUREDUCATIEVE FUNCTIE	12
DE PRODUCTIONELE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31

We doen het samen	35
-------------------	----

Organisatie en Personeel	38
--------------------------	----

ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44

Jaarrekening	47
--------------	----

Voor u ligt het jaarverslag 2017/2018. We kijken terug op een zeer goed jaar. Een groot deel van het seizoen viel samen met het jaar waarin Leeuwarden en Friesland zich Culturele Hoofdstad van Europa mochten noemen; LF2018. De Lawei heeft ook haar bijdrage geleverd, o.a. door twee grootschalige voorstellingen op locatie te coproduceren: *Lost in the Greenhouse*, samen met muziektheatergezelschap Orkater uit Amsterdam en *Finestra Aperta*, samen met Blau Hynder uit Leeuwarden.

Lost in the Greenhouse ging over een van de grote Europese thema's: arbeidsmigratie. In dit geval van Poolse medewerkers die werken in de kassen van Sexbierum. *Finestra Aperta* ging over het spanningsveld tussen individu en groep en de noodzaak om samen te werken om balans te houden. De voorstelling speelde in de grootste 'bamboedome' van Europa op het Gaastereiland in Drachten. Voor beide voorstellingen heeft De Lawei de kaartverkoop gedaan en voor *Lost in the Greenhouse* ook de totale horeca. Alle 37 voorstellingen van *Lost in the Greenhouse* waren al voordat de eerste try-out gespeeld werd, uitverkocht: bijna 18.000 bezoekers. Ook *Finestra Aperta* liep goed, zeker na de lovende recensies. Het resultaat mocht er zijn! Een belangrijke reden waarom De Lawei in 2017/2018 zo'n positief jaar heeft gedraaid. We plaatsen daarbij direct een kanttekening: het is niet ieder jaar 'culturele hoofdstadjaar', de huidige resultaten zijn daarom geen 'garantie voor toekomstige resultaten'.

De zakelijke markt heeft in het seizoen 2017/2018 een stevige groei doorgemaakt. Naast dat het economisch herstel zijn vruchten begint af te werpen, heeft een gerichte acquisitie van de afdeling evenementen, een bijdrage aan het resultaat opgeleverd.

De cultuureducatie op de basisscholen, het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs die we vanuit De Lawei organiseren, begint nu echt op stoom te raken. Vanuit een geïntegreerde werkwijze wordt stevig invulling gegeven aan een 'doorlopende leerlijn'.

De financiële afwikkeling van de verbouwing en de gevolgen van het vonnis van de Raad van Arbitrage in het nadeel van De Lawei zijn nog niet volledig afgerond. In de voorgaande jaarrekening over seizoen 2016/2017 is dit opgenomen in de paragraaf 'niet uit de balans blijken rechten en verplichtingen'. Hierdoor staat onze liquiditeitspositie nog steeds onder druk en zijn investeringen uitgesteld in afwachting van deze financiële afronding. De Lawei heeft Gemeente Smallerland een bijdrage in de extra kosten gevraagd van €800.000,-. Deze kosten zijn na de uitspraak van de Raad van Arbitrage in het huidige seizoen gemaakt en zijn opgenomen in de Materiele Vaste Activa. De gevraagde bijdrage is opgenomen in de post 'overige vorderingen en overlopende activa'. We verwachten dat in de komende maanden deze afronding definitief zal worden.

Verslag van de directie 2

Verslag van de Raad van Toezicht 4

Altijd Applaus 7

De Meetlat 8

Vijf Functies 10

DE CULTUR ELE FUNCTIE	11
DE CULTUUREDUCATIEVE FUNCTIE	12
DE PRODUCTIONELE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31

We doen het samen 35

Organisatie en Personeel 38

ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44

Jaarrekening 47

Het uiteindelijke exploitatieresultaat eindigt op €229.000,-. Na resultaatverdeling blijft er €79.000,- over als toevoeging aan de 'algemene reserve' en een 'bestemmingsreserve' van €150.000,- voor toekomstige projecten vergelijkbaar met die als in Leeuwarden Friesland Culturele Hoofdstad van Europa.

Rechtsvorm, bezoldiging bestuur en Raad van Toezicht

Stichting De Lawei kent een directeur/bestuurder en een raad van toezicht. De directeur/bestuurder is belast met het bestuur van de stichting en is aan de Raad van Toezicht verantwoording verschuldigd over het gevoerde beleid en beheer. Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van beide organen zijn vastgelegd in de statuten. Stichting De Lawei volgt de Governance Code Cultuur.

De bezoldiging van de directie geschiedt op basis van richtlijnen van de Werkgeversvereniging Nederlandse Podia (WNP). De inzet door de Raad van Toezicht is onbezoldigd. Wel worden de leden van de raad van toezicht in de gelegenheid gesteld maximaal 15 voorstellingen/ activiteiten bij te wonen.

Risicoparagraaf

Afhankelijkheid van subsidies

Het is niet mogelijk om een schouwburg van onze omvang, met een hoogwaardige inhoudelijke en avontuurlijke programmering, in stand te houden

zonder overheidssubsidie. Hoewel De Lawei zorgt voor risicospreiding door vier belangrijke inkomstenstromen na te streven, blijft de gemeentelijke subsidie een onmisbare bijdrage leveren aan de exploitatie.

Een wijziging in het beleid van de gemeente ten aanzien van de culturele subsidie kan dan ook flinke consequenties hebben. Het in stand houden van een goede relatie met de gemeente is dan ook essentieel. Het is mede aan De Lawei om de noodzaak van een goed functionerende schouwburg en centrum voor de kunsten voor de gemeente Smalingerland en de wijde regio daadwerkelijk aan te tonen.

De huidige beleidsvisie van Gemeente Smalingerland geeft geen aanleiding om te vrezen voor een structurele verlaging van de subsidies.

Na een fantastisch jaar zet De Lawei het lopende seizoen in op een kwaliteitsimpuls van de organisatie. Door de verbouwing en de afronding daarvan na de uitspraak van de Raad van Arbitrage, is er veel gevraagd van de organisatie. We gaan waar mogelijk investeren in mensen met daarbij onze ambitie om 'de beste schouwburg van het Noorden te zijn' in ons achterhoofd. Uiteraard zijn de in ons beleidsplan 2017/2021 gestelde doelen daarbij richtinggevend.

De wederom tomeloze inzet van alle medewerkers en de Raad van Toezicht hebben mede tot het prachtige resultaat geleid van dit seizoen. De Lawei staat trots overeind en is gezien haar 'track-record' ook echt de aanjager en drager van Cultuur in Smalingerland en ver daarbuiten. De prettige samenwerking en het vertrouwen van Gemeente Smalingerland en ons publiek en zakelijke partners is daarbij van onschatbare waarde. Dank daarvoor!

Stef Avezaat
directeur/bestuurder

Verslag van de directie	2
-------------------------	---

Verslag van de Raad van Toezicht	4
----------------------------------	---

Altijd Applaus	7
----------------	---

De Meetlat	8
------------	---

Vijf Functies	10
---------------	----

DE CULTUR ELE FUNCTIE	11
-----------------------	----

DE CULTUUREDUCATIEVE FUNCTIE	12
------------------------------	----

DE PRODUCTIONELE FUNCTIE	28
--------------------------	----

DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
------------------------	----

DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31
----------------------	----

We doen het samen	35
-------------------	----

Organisatie en Personeel	38
--------------------------	----

ORGANISATIE	38
-------------	----

DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
------------------------------	----

BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44
-----------------------------	----

Jaarrekening	47
--------------	----

Toezichthoudende nabijheid

De Raad van Toezicht heeft gedurende het seizoen 2017/2018 vier keer regulier vergaderd. In verband met het onderzoek dat de raad van Smallingerland heeft gelast naar de vernieuwbouw van De Lawei na de verloren juridische procedure tegen aannemer Van Norel, en de aandacht en behandeling van dit onderzoek in de gemeenteraad en de media is een aantal keren extra vergaderd (fysiek en telefonisch). Het onderzoek is uitgevoerd door de Raadscommissie onderzoek Lawei. Tijdens deze overleggen stonden naast de procedurele kant van het onderzoek, ook de bijdrage aan dit onderzoek (het is feitelijk een intern onderzoek van de gemeente) van De Lawei alsmede de media-aandacht centraal. Het zal duidelijk zijn dat dit onderzoek als een rode draad door de vergaderingen van de Raad van Toezicht en de andere contacten met de directeur/bestuurder heen liepen. Er is veel aandacht geweest voor de naar de mening van de Raad van Toezicht, toezichthoudende nabijheid.

Afronding vernieuwbouw

In het voorjaar van 2018 heeft De Lawei de definitieve afrekening van de subsidie die de gemeente aan De Lawei beschikbaar heeft gesteld, opgemaakt. Voor de totale overschrijding van een bedrag van €1.7 miljoen heeft De Lawei een dekkingsvoorstel gedaan naar de gemeente die neerkomt op een eigen bijdrage van €900.000 door De Lawei en een

bijdrage van 800.000 door de gemeente. Op het moment van opmaken van dit jaarverslag is hier door de gemeenteraad nog geen besluit over genomen. De Raad van Toezicht hecht er aan te benadrukken dat deze bijdrage van de gemeente essentieel is voor het uitvoeren van noodzakelijke investeringen en onderhoud aan het gebouw.

Leeuwarden Friesland Culturele Hoofdstad van Europa

Het hele jaar 2018 mocht Leeuwarden samen met Friesland zich Culturele Hoofdstad van Europa noemen. Ook De Lawei heeft aan dit bijzondere culturele jaar haar steentje bijgedragen. Een tweetal bijzonder projecten op locatie zijn samen met De Lawei geproduceerd. *Lost in the Greenhouse* in de kassen van Hartman in Sexbierum samen met Orkater uit Amsterdam. En *Finestra Aperta* in de grootste bamboedome van Europa op het Gaastereiland in Drachten samen met Blau Hynder uit Leeuwarden en circuswerkplaats Boost uit Amsterdam. Beide producties waren zeer succesvol en zijn met goede recensies ontvangen. De Raad van Toezicht heeft met instemming de bijdrage van De Lawei aan het culturele hoofdstadjaar gevolgd.

Verslag van de directie	2
--------------------------------	----------

Verslag van de Raad van Toezicht	4
---	----------

Altijd Applaus	7
-----------------------	----------

De Meetlat	8
-------------------	----------

Vijf Functies	10
----------------------	-----------

DE CULTUR ELE FUNCTIE	11
-----------------------	----

DE CULTUUREDUCatieve FUNCTIE	12
------------------------------	----

DE PRODUCTIONELE FUNCTIE	28
--------------------------	----

DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
------------------------	----

DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31
----------------------	----

We doen het samen	35
--------------------------	-----------

Organisatie en Personeel	38
---------------------------------	-----------

ORGANISATIE	38
-------------	----

DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
------------------------------	----

BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44
-----------------------------	----

Jaarrekening	47
---------------------	-----------

Toekomst

Voor de jaren 2017/2021 heeft De Lawei haar visie en doelstellingen neergelegd in het beleidsplan.

De Lawei wil ook voor de komende vier jaar het podium en dé huiskamer van Drachten en wijde omgeving zijn.

Daarbij blijft de belangrijkste doelstelling van De Lawei het op een zo hoog mogelijk kwaliteitsniveau aanbieden van een breed scala aan kunstuitingen – podiumkunsten, cultuur educatieve activiteiten, beeldende kunst, film en culturele projecten – aan de bevolking van Drachten/Smallingerland en haar omgeving. De Raad van Toezicht is nauw betrokken bij de totstandkoming van de beleidsvisie voor de komende vier jaar en is trots op het resultaat en de vergezichten en ambities die in het beleidsplan worden verwoord. Daarmee zal De Lawei ook in de toekomst voor de komende generaties de ontmoetingsplek, huiskamer én aanjager zijn van cultuur.

Cultuureducatie

De Raad van Toezicht volgt op de voet en met veel interesse de ontwikkelingen die De Lawei doormaakt vanuit de nieuwe beleidsvisie en met name die op het gebied van de cultuureducatie. Dit is een voor De Lawei nieuwe opdracht vanuit de gemeente. De educatie wordt uitgevoerd vanuit een integrale benadering van de driehoek Programmering, Educatie en Productie. Werken volgens het zogenaamde PEP model. Het

verheugt de Raad van Toezicht dat er wederom stevige vorderingen worden gemaakt om de scholen bij deze educatie te betrekken en dat de inzet en visie van De Lawei zijn vruchten begint af te werpen.

Overleg

De Raad van Toezicht volgt de aanbevelingen van de Governance Code Cultuur. In dat kader heeft de auditcommissie twee keer vergaderd over begroting en jaarrekening, is er een remuneratie gesprek gevoerd met de bestuurder en is de Raad van Toezicht bij elkaar gekomen om haar eigen functioneren te evalueren.

Op de volgende data zijn de leden van de Raad van Toezicht bijeen geweest in het seizoen 2017/2018

- 22 november 2017
- 24 januari 2018
- 18 april 2018
- 20 juni 2018

In deze vergaderingen zijn onder andere de volgende zaken aan de orde geweest:

- Afronding ver-/nieuwbouw De Lawei (afbouwsubsidie)
- Onderzoek gemeenteraad
- Ontwikkelingen afdeling Programmering, Educatie en Productie (PEP)
- Reglementen en beleidszaken
- Leeuwarden Culturele Hoofdstad 2018
- Personeelszaken (o.a. reorganisatie)
- Programmering: Maandrapportages

Verslag van de directie 2

Verslag van de Raad van Toezicht 4

Altijd Applaus 7

De Meetlat 8

Vijf Functies 10

DE CULTUR ELE FUNCTIE 11

DE CULTUUREDUCATIEVE FUNCTIE 12

DE PRODUCTIONELE FUNCTIE 28

DE ONTMOETINGS FUNCTIE 30

DE ZAKELIJKE FUNCTIE 31

We doen het samen 35

Organisatie en Personeel 38

ORGANISATIE 38

DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT 42

BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT 44

Jaarrekening 47

- Het populair jaarverslag
- Steeds per vergadering de algemene stand van zaken op dat moment.

Na een toelichting door een externe accountant is de jaarrekening 2017/2018 in de vergadering van 21 november 2018 vastgesteld.

Goedkeuring

De Raad van Toezicht heeft kennis genomen van de jaarstukken 2017/2018 en geeft hierbij haar goedkeuring aan deze stukken. Tevens verleent de Raad van Toezicht decharge aan de bestuurder van de Stichting de heer S.M. Avezaat.

Ook in het seizoen 2017/2018 heeft De Lawei vol energie invulling gegeven aan de doelstellingen en klinkende resultaten geboekt in het culturele hoofdstadjaar Leeuwarden Friesland Culturele Hoofdstad van Europa 2018. De Raad van Toezicht spreekt graag haar waardering daarvoor uit en dankt een ieder die daaraan heeft bijgedragen.

Drachten,
Raad van Toezicht Stichting De Lawei, 21
november 2018

Mevrouw drs. L.J.M. Hobert, MME
voorzitter

Verslag van de directie 2

Verslag van de Raad van Toezicht 4

Altijd Applaus 7

De Meetlat 8

Vijf Functies 10

DE CULTUR ELE FUNCTIE	11
DE CULTUUREDUCatieve FUNCTIE	12
DE PRODUCTIONELE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31

We doen het samen 35

Organisatie en Personeel 38

ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44

Jaarrekening 47

De Lawei is een gastvrij huis waar podiumkunsten, (cultuur) educatie, film en beeldende kunst wordt aangeboden aan een divers publiek. Een huis waar makers en liefhebbers van deze kunsten elkaar treffen in de meest optimale omstandigheden. De Lawei is het kloppend hart en dé culturele ontmoetingsplaats van Smallerland en de regio. Onder het motto 'altijd applaus' werkt De Lawei altijd aan haar profilering en positie als beste schouwburg van het Noorden.

DE LAWEI

- staat midden in de samenleving;
- heeft een eigen onderscheidende programmering;
- stelt haar podia beschikbaar aan derden;
- zoekt en gaat verbindingen aan vanuit een verbinding tussen programma, educatie en productie (PEP);
- heeft zowel een gemeentelijke, regionale als landelijke functie;
- vervult een facilitaire functie voor het (regionale) bedrijfs- en verenigingsleven

De belangrijkste doelstelling van De Lawei is en blijft het op een zo hoog mogelijk kwaliteitsniveau aanbieden van een breed scala aan kunstuitingen. Om dit te realiseren

- werken we samen met relevante organisaties en doelgroepen;
- zijn we vertegenwoordigd in lokale, regionale, nationale en zo nodig internationale netwerken;
- produceren we voorstellingen, evenementen, festivals en andere culturele activiteiten;
- steken we onze nek uit, blijven we alert én benutten we de kansen die er liggen.

PEP

PEP staat voor Programmering, Educatie & Productie. PEP is een werkwijze waarbij we een keten creëren tussen deze drie pijlers. We zoeken voortdurend naar samenhang, uitwisseling en cross-over tussen de verschillende projecten, voorstellingen, evenementen, exposities, festivals, films en lessen die we organiseren. Hierdoor dragen we er zorg voor dat culturele activiteiten heel breed onder onze bezoekers en de deelnemers worden ingebed.

Kortom:

De Lawei is aanjager én drager van cultuur.

Verslag van de directie 2

Verslag van de Raad van Toezicht 4

Altijd Applaus 7

De Meetlat 8

Vijf Functies 10

DE CULTUR ELE FUNCTIE 11

DE CULTUUREDUCatieve FUNCTIE 12

DE PRODUCTIONELE FUNCTIE 28

DE ONTMOETINGS FUNCTIE 30

DE ZAKELIJKE FUNCTIE 31

We doen het samen 35

Organisatie en Personeel 38

ORGANISATIE 38

DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT 42

BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT 44

Jaarrekening 47

Om onze doelstellingen te kunnen verwezenlijken kijken we kritisch naar onze eigen organisatie. We onderkennen **tien** criteria waar ons beleid op gestoeld is en op basis waarvan we onszelf doorlopend beoordelen:

Kwaliteit

Kwaliteit is in **alles** het richtsnoer. We definiëren kwaliteit als volgt: de mate waarin een product of dienst beantwoordt aan de behoeftes of verwachtingen die kenbaar gemaakt zijn, vanzelfsprekend zijn of dwingend voorgeschreven zijn (door klant, consument en wet).

Diversiteit

De Lawei is divers op allerlei gebied: een brede programmering, een sterk gevarieerd educatief aanbod, gericht op vele publieksgroepen¹ in een gebouw met een verscheidenheid aan ruimtes, faciliteiten en diensten. Een brede programmering betekent het aanbieden van alle genres, goed gespreid over het seizoen, voor alle leeftijden en voor verschillende interesseprofielen.

Afstemming vraag en aanbod

De Lawei produceert vanuit de vraag van de programmering en educatie voorstellingen, projecten en evenementen. We gaan actief de dialoog aan met de partners in het veld om te weten waar behoefte aan is. Zo versterken we efficiënt en effectief het lokale culturele klimaat. Zonder overigens onze gidsfunctie uit het oog te verliezen. We nemen mensen ook bij de hand

om ze de intrinsieke waarde van cultuur te laten beleven.

Toegankelijkheid

Toegankelijkheid, in letterlijke en figuurlijke zin: wat betreft gebouw, sfeer en uitstraling, bereikbaarheid, parkeren, prijsstelling, attitude personeel, projecten, programmering. Laagdrempeligheid, vriendelijkheid en gastvrijheid zijn altijd belangrijke handelsmerken.

Vernieuwing

Ontwikkeling en vernieuwing zijn wezenskenmerken van kunst. Kunst moet in alle vrijheid kunnen gedijen. Een bloeiende cultuur draagt bij aan een creatief en innovatief vermogen van de samenleving en de ondernemingszin.

Publieksbereik

Kunst gedijt en ontwikkelt zich alleen in de interactie met publiek. Bovendien willen we zoveel mogelijk mensen van al dat moois laten genieten. Daarnaast wordt een fors deel van onze inkomsten gevormd door de kaartverkoop van voorstellingen. We kiezen voor veel producties vanuit artistieke en educatieve overwegingen en nemen vervolgens de verantwoordelijkheid om hard te werken aan publieksopbouw.

Verankering in de samenleving

We zijn alert op maatschappelijke ontwikkelingen. We vervullen een

¹ Zowel etnisch, sociaal en qua leeftijden divers.

Verslag van de directie	2
Verslag van de Raad van Toezicht	4
Altijd Applaus	7
De Meetlat	8
Vijf Functies	10
DE CULTUR ELE FUNCTIE	11
DE CULTUUREDUCATIEVE FUNCTIE	12
DE PRODUCTIONELE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31
We doen het samen	35
Organisatie en Personeel	38
ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44
Jaarrekening	47

antennefunctie met een luisterend oor naar de bezoekers, instellingen en bedrijven. Het is van eminent belang dat De Lawei een groot gedeelte van Friesland en daarbuiten tot haar achterland mag rekenen. Ook ondersteunt De Lawei zoveel als mogelijk vanuit haar eigen beleid de doelstellingen van het gemeentelijk (cultuur) beleid.

Duurzaamheid

Duurzaamheid in de breedste zin van het woord is het streven van De Lawei. Niet alleen in het spaarzaam zijn in het gebruik van energie maar ook in het duurzaam investeren in mensen.

Profilering

De Lawei profileert zich sterk door in de eerste plaats kwaliteit te bieden. Daarnaast door bijzondere voorstellingen en projecten te organiseren en nieuwe initiatieven te ontplooien. We zien ons gebouw als 'de huiskamer' van Drachten en wijde omgeving. Een actieve inzet van de horeca-afdeling is daarbij onontbeerlijk.

Financiële haalbaarheid

Financiële haalbaarheid is bij alles een achterliggend criterium. Dat betekent niet dat we op alles moeten verdienen of nooit risico's mogen lopen, maar wel dat beleid en keuzes ook vanuit financiële overwegingen gemaakt moeten worden. Kortom: De Lawei is een financieel gezond bedrijf.

Inhoud

Vijf Functies

Verslag van de directie 2

Verslag van de Raad van Toezicht 4

Altijd Applaus 7

De Meetlat 8

Vijf Functies 10

DE CULTUR ELE FUNCTIE 11

DE CULTUUREDUCATIEVE FUNCTIE 12

DE PRODUCTIONELE FUNCTIE 28

DE ONTMOETINGS FUNCTIE 30

DE ZAKELIJKE FUNCTIE 31

We doen het samen 35

Organisatie en Personeel 38

ORGANISATIE 38

DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT 42

BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT 44

Jaarrekening 47

De Lawei ontvangt gedurende het seizoen ruim 180.000 bezoekers, inclusief de 35.000 bezoekers van Simmerdeis, maar exclusief

- de bezoekers van een expositie
- de cursisten van de kunsteducatie in de vrijetijd
- de deelnemers aan kunsteducatieprojecten in het basis-, voortgezet-, en middelbaar beroepsonderwijs
- én de bezoekers van theatercafé Hopper die komen lunchen, borrelen, dineren en een bezoek brengen aan de zondagmiddagprogrammering

Wel zijn het de bezoekers die een bezoek brengen aan een (amateur)voorstelling, een film, een evenement, een schoolvoorstelling: oftewel bezoekers die via ons kaartverkoop- en planningsprogramma in ons systeem 'telbaar' zijn.

Al met al kunnen we gerust concluderen dat De Lawei met al haar activiteiten en evenementen **ruim 200.000 mensen** trekt: of het nu gaat om ons eigen programma of om aanbod georganiseerd door andere organisaties: van podiumkunsten, kunsteducatie tot bedrijfsfeesten en congressen.

Wij onderscheiden in onze organisatie 5 functies waarbinnen al deze publieksstromen worden gerealiseerd.

Verslag van de directie	2
-------------------------	---

Verslag van de Raad van Toezicht	4
----------------------------------	---

Altijd Applaus	7
----------------	---

De Meetlat	8
------------	---

Vijf Functies	10
---------------	----

DE CULTURELE FUNCTIE	11
DE CULTUUREDUCatieve FUNCTIE	12
DE PRODUCTIONELE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31

We doen het samen	35
-------------------	----

Organisatie en Personeel	38
--------------------------	----

ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44

Jaarrekening	47
--------------	----

1

DE CULTURELE FUNCTIE podiumkunsten, film, beeldende kunst

Podiumkunsten

De programmering in de theaterzalen omvat alle genres in de professionele podiumkunsten. Een breed scala aan cultuuruitingen voor iedereen, jong en oud. Van amusement tot inhoudelijk aanbod. Van zogenaamde grote namen tot nieuw talent.

De tabel rechts is inclusief de voorstellingen die we zelf (co)produceren zoals de familievoorstelling *Ús Olleke*, het nieuwjaarsfeest, verschillende dansparty's en de voorstellingen die we in het kader van Culturele Hoofdstad 2018 hebben ge(co)produceerd. Maar exclusief de schoolvoorstellingen.

Culturele Hoofdstad 2018

Culturele Hoofdstad Leeuwarden is niet aan Friesland en zeker niet aan Drachten voorbij gegaan. Wij hebben meerdere producties ge(co)produceert. Onder andere:
Lost in the Greenhouse – in de kassen te Sexbierum, samen met Orkater: 37 voorstellingen / 17845 bezoekers
Judith Nab – in De Lawei: 25 voorstellingen / 192 bezoekers / schoolprojecten en tentoonstelling
Finestra Aperta – op Gaastereiland vlakbij

genre	aantal voorstellingen	aantal bezoekers
cabaret	49	17.760
circus	27	5.296
dans	14	2.666
eigen producties	12	4.808
fries	9	3.157
jeugd	28	5.894
jongeren	5	677
klassieke muziek	12	4.450
opera/operette	2	808
populaire muziek	50	16.283
show/musical	16	5.755
theatercollege	5	1.125
toneel	86	25.664
visueel	29	817
	344	95.160

Verslag van de directie 2

Verslag van de Raad van Toezicht 4

Altijd Applaus 7

De Meetlat 8

Vijf Functies 10

DE CULTURELE FUNCTIE	11
DE CULTUURENEDUCatieve FUNCTIE	12
DE PRODUCTIELE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31

We doen het samen 35

Organisatie en Personeel 38

ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44

Jaarrekening 47

Drachten, samen met Circus Werkplaats Boost en Blau Hynder: 24 voorstellingen / 5126 bezoekers

Gesubsidieerd en internationaal aanbod

Meer dan 40% van ons aanbod op de podia is gesubsidieerd door overheid, Fonds voor de Podiumkunsten, provincies/gemeentes of komt van over de grens. Van het Fonds voor de Podiumkunsten krijgen we subsidie (SRP: de kunst van het programmeren) om dit aanbod te laten zien. Het betreft naast voorstellingen van de zogenaamde BIS-gezelschappen (door het rijk gesubsidieerd), ook Fries of in Friesland geproduceerd, en jonge makers die worden ondersteund door o.a. het Fonds voor de Podiumkunsten. Voorbeelden zijn: BIS: Noord Nederlands Toneel, Tryater, Het Houten Huis, Maas, Theater Rotterdam, Nationaal Theater, Theater Utrecht, Toneelgroep Maastricht, Introdans, Scapino Ballet Rotterdam, et cetera. FPK: Urland, Alida Dors, Nicole Beutler, BonteHond, Ulrike Quade, et cetera. Fries: Akkers en Velden, Tryater, Stormram

Internationaal aanbod: Bijzondere voorstellingen vormen de krenten in de pap en trekken de aandacht. We willen de 'talk of the town' zijn. Producties die maar op weinig plaatsen te zien zijn en exclusief zijn voor Friesland of zelfs voor het Noorden verdienen een podium in Drachten. We programmeren daarom ook internationale producties.

Voorbeelden: *The great downhill journey of little Tommy*, Groupe Acrobatique de Tanger, *Moore Bacon* van Thomas Monckton, *A simple Space* van Gravity & Other Myths, Etienne Saglio, Manual Cinema.

Theater na De Dam

Dit jaar deden we voor het eerst mee met het landelijke project Theater na De Dam. De Friese theatermaker Joeso Peters maakte samen met 6 jonge acteurs en de regionale verhalen van 7 ouderen de voorstelling *Ik weet het nog. Herinneringen uit de Tweede Wereldoorlog*. Maximale capaciteit 60 per voorstelling. Twee voorstellingen gespeeld: uitverkocht.

Talentontwikkeling

Onder de noemers Storm, Stormram en Kweekvijvercabaret bieden we (jonge) talenten een podium aan. Het gaat hierbij om sterk inhoudelijke programmering: razend actueel en urgent, verrassend en vernieuwend tot anarchistisch prikkelend of ontregelend. Er mag volop geëxperimenteerd worden. Niet alleen de makers maken kilometers, ook ons publiek wordt geënthousiasmeerd om zoveel mogelijk aanbod te zien en kennis te maken met de makers van de toekomst.

Verslag van de directie 2

Verslag van de Raad van Toezicht 4

Altijd Applaus 7

De Meetlat 8

Vijf Functies 10

DE CULTURELE FUNCTIE	11
DE CULTUURENEDUCATIEVE FUNCTIE	12
DE PRODUCTIELE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31

We doen het samen 35

Organisatie en Personeel 38

ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44

Jaarrekening 47

Dans en opera

Samen met het Posthuis Theater te Heerenveen presenteren we een stevig dans- en operaprogramma. Maar liefst 14 dansvoorstellingen waren er te zien in De Lawei, waaronder Off Projects/Amos Ben-Tal, Krisztina de Châtel, Kapana, Club Guy & Roni, Introdans en Scapino Ballet Rotterdam. In De Lawei programmeren we de grote zaal opera's van Opera2Day en de Opera van Tatarstan. In Het Posthuis zijn de kleinere kameropera's te zien van Holland Opera en Muziektheater Transparant.

Aanbod voor kinderen en jongeren

Ook binnen het aanbod voor jeugd (tot 12 jaar) en jongeren (tot 18 jaar) zijn alle genres vertegenwoordigd, zoals muziek (modern en klassiek), toneel en dans. Doordat we via de cultuureducatie met onze neus bovenop het onderwijs zitten, kunnen we werken aan een steeds betere afstemming tussen aanbod op het podium en het schoolcurriculum en leerprogramma's. We presenteren zowel aanbod in de vrije tijd, vaak te bezoeken samen met volwassenen, als onder schooltijd. De weg naar de schoolvoorstellingen wordt door de scholen steeds beter gevonden.

schoolvoorstellingen	aantal	bezoekers
De Dansers & Plan d-/Andreas Denk - Roest	2	357
Judith Nab - Mijn huis....	13	277
Beumer en Drost	1	170
Feikes Huis/Het Houten Huis	2	430
Laura van Hal	2	304
	20	1.538

Verslag van de directie	2
Verslag van de Raad van Toezicht	4
Altijd Applaus	7
De Meetlat	8
Vijf Functies	10
DE CULTURELE FUNCTIE	11
DE CULTUUREDUCatieve FUNCTIE	12
DE PRODUCTIONELE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31
We doen het samen	35
Organisatie en Personeel	38
ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44
Jaarrekening	47

Speciale programmatische aandacht is er voor jongeren tussen 13 en 16 jaar op zowel vmbo als havo/vwo-niveau. Havo/vwo-leerlingen vanaf 16 jaar vinden voldoende aansluiting bij de reguliere voorstellingen. Er wordt voor hen niet speciaal geprogrammeerd. Wel worden er extra activiteiten georganiseerd (workshops, inleidingen, lesbrieven) om een eventuele drempel zoveel mogelijk te verlagen. Ook de verbinding met educatie en productie wordt actief gezocht. Verder hebben we nadrukkelijk meer aandacht voor de studenten van het mbo. Voor de meeste voorstellingen hanteert De Lawei een speciale scholierenprijs (anders dan de CJP-prijs).

Professioneel aanbod uit het Noorden

Om tot een programmeringimpuls te komen van jongeren- en jeugdtheater uit de noordelijke provincies, werkt De Lawei actief samen met noordelijke theatermakers zoals Tryater, Noord Nederlands Toneel, De Noorderlingen en Meeuw | JTS. Omdat we nu de cultuureducatie verzorgen voor Smallingerland bouwen we bovendien aan een bijzonder goed netwerk van scholen en docenten. De lijnen die nodig zijn om te komen tot een evenwichtig programma zijn kort.

Friestalig en in Friesland geproduceerd

De Lawei biedt een podium voor Fries geproduceerd aanbod of produceert dit zelf.

Veel daarvan is in de Friese taal, maar dat is voor De Lawei geen voorwaarde. We presenteerden *Cohen Yn it Frysk* (Lawei Productie), Friscana met Piter Wilkens, voorstellingen van Tryater, Frysk Sjongers Gala, J&M Teaterwurk, Inez Timmer.

Nieuwe doelgroepen

Onze bezoekers zijn meestal liefhebbers van podiumaanbod. Zij keren regelmatig terug om specifieke makers te volgen. Maar we programmeren ook aanbod waarmee we bezoekers bereiken die niet meteen afkomen op de genres toneel, cabaret, musical, dans of muziek. Wetenschap, sport, persoonlijke ontwikkeling krijgen ook via het podiumaanbod aandacht. Voorbeelden zijn: *Checkpoint*, *Sportsound*, *365 dagen succesvol*, lezingen door Maarten van Rossem, Henk Schiffmacher, Arjan Erkel en George van Houts. Bezoekers die liever zelf op het podium staan, bereiken we via de tangosalons en andere dansfeesten. Bezoekers met een verstandelijke beperking vinden regelmatig de weg naar De Lawei om jeugdvoorstellingen of circus te komen kijken. Afgelopen jaar kwamen ze ook naar *Drs. Down*, een voorstelling waarin de hoofdrol werd vertolkt door een acteur met down. Ouderen reizen liever niet in het donker. Vandaar dat we steeds vaker programma's aanbieden op de zondag- of donderdagmiddag. De voorstellingen worden vaak voorafgegaan door een lunch of stampotbuffet.

Verslag van de directie 2

Verslag van de Raad van Toezicht 4

Altijd Applaus 7

De Meetlat 8

Vijf Functies 10

DE CULTURELE FUNCTIE	11
DE CULTUURENEDUCatieve FUNCTIE	12
DE PRODUCTIELE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31

We doen het samen 35

Organisatie en Personeel 38

ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44

Jaarrekening 47

Mensen met een krappe portemonnee kunnen ook gratis naar evenementen: zondagmiddag live muziek in Hopper, het Nieuwjaarsfeest, veel aanbod tijdens Simmerdeis, Open Huis. Liefhebbers van yoga nemen hun yogamatje mee naar de concerten van Jan Kuiper en Iris Kroes. Terwijl de muziek klinkt, rek je je spieren op.

Nationaal Theaterweekend

Net zoals er een Museumweekend bestaat, bestaat er sinds 2016 ook een Nationaal Theaterweekend. Een landelijk initiatief om mensen kennis te laten maken met het aanbod op de podia. De Lawei doet hier sinds het begin aan mee.

Monteren in De Lawei

Nu we een groter gebouw hebben met meer faciliteiten is er ruimte voor gezelschappen om bij ons hun voorstelling te komen monteren en repeteren. Het Houten Huis heeft ons definitief gevonden, maar ook cabaretier Peter Pannekoek maakte van onze faciliteiten gebruik.

cijfers theaterweekend

	2018	2017	2016
aantal voorstellingen	5	7	5
kaarten verkocht voorstellingen	1307	934	762
kaarten verkocht randprogramma	191	163	27
naast theaterweekend andere voorstelling in Lawei bezocht (personen)	210		126
terugkerend bezoek in het theaterweekend het jaar erop	38	19	
aantal nieuwe gasten	215	103	56

Verslag van de directie	2
--------------------------------	----------

Verslag van de Raad van Toezicht	4
---	----------

Altijd Applaus	7
-----------------------	----------

De Meetlat	8
-------------------	----------

Vijf Functies	10
----------------------	-----------

DE CULTURELE FUNCTIE	11
DE CULTUURENEDUCatieve FUNCTIE	12
DE PRODUCTIELE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31

We doen het samen	35
--------------------------	-----------

Organisatie en Personeel	38
---------------------------------	-----------

ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44

Jaarrekening	47
---------------------	-----------

Kleine zaalkaart

Om bezoekers kennis te laten maken met specifiek vlakkevloerzaal aanbod hebben we de kleine zaalkaart geïntroduceerd. Eenmalig betalen bezoekers voor de pas, waarvan we er maximaal 125 verkopen. Wij selecteren iedere maand een aantal voorstellingen waarmee ze

op vertoon van die kaart heen kunnen. Omdat we maandelijks contact hebben en bovendien twee keer in het jaar een presentatie geven van het aanbod, is er een hechte groep bezoekers ontstaan. Dat is leuk voor de mensen in de groep: die hebben elkaar leren kennen. Maar zeker ook leuk voor ons, want dit is een groep mensen die we gidsen langs nieuwe makers.

bezoekers kleine zaalkaart

	bezoekers	aantal voorstellingen
oktober	244	4
november	281	5
december	255	4
januari	227	3
februari	290	4
maart	269	4
april	338	5
mei	211	3
	2115	32

Verslag van de directie	2
--------------------------------	----------

Verslag van de Raad van Toezicht	4
---	----------

Altijd Applaus	7
-----------------------	----------

De Meetlat	8
-------------------	----------

Vijf Functies	10
----------------------	-----------

DE CULTURELE FUNCTIE	11
DE CULTUURENEDUCatieve FUNCTIE	12
DE PRODUCTIONELE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31

We doen het samen	35
--------------------------	-----------

Organisatie en Personeel	38
---------------------------------	-----------

ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44

Jaarrekening	47
---------------------	-----------

Film

De Lawei presenteert sinds seizoen 2015/2016 arthouse films in een goed geoutilleerde filmzaal: de Rutger Hauerzaal.

We experimenteren met het type films – wat werkt goed, wat minder, op welke momenten werkt iets het best, en wat kunnen we als verdieping bieden. Dit resulteert o.a. in films voor verschillende doelgroepen, zoals bijvoorbeeld jeugd (22 titels), specifiek voor de scholen (5 titels), of films die overdag

gedraaid worden inclusief een lunch voor een ouder publiek. Ook is er ruimte voor meer inhoudelijk aanbod: bijvoorbeeld films gericht op kunst of maatschappelijke thema's en documentaire. Voor het eerst presenteren we film in de openlucht (3 titels) op het terras: op een zomeravond, gratis toegankelijk zonder drempel.

Ook bedrijven en maatschappelijke organisaties hebben de weg naar de filmzaal gevonden en vragen via ons speciale films aan die voor hun achterban geschikt zijn.

	2017/2018	2016/2017	2015/2016
bezoekers film	6100	5800	4700

Schoolfilm	aantal	bezoekers
Hart Beat	2	200
Layla M	2	219
Mad Max; Fury Road	1	100
	5	519

Verslag van de directie 2

Verslag van de Raad van Toezicht 4

Altijd Applaus 7

De Meetlat 8

Vijf Functies 10

DE CULTURELE FUNCTIE	11
DE CULTUUREDUCatieve FUNCTIE	12
DE PRODUCTIELE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31

We doen het samen 35

Organisatie en Personeel 38

ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44

Jaarrekening 47

Beeldende kunst

De Lawei ziet de beeldende kunst als een integraal onderdeel van haar culturele functie en het is daarmee een wezenlijk onderdeel van het diverse culturele aanbod van de schouwburg. We organiseerden:

- 4 grote exposities in de Galerij
- 1 expositie in samenwerking met ROC Friese Poort in de publieksruimte
- 7 kleinere exposities in publieksruimte

En verschillende workshops en lezingen, die aansluiten bij datgene wat in de expositieruimte te zien is.

Er waren lezingen van Jille van der Veen en Renske Bakker. Zelf ervaren hoe het is om te creëren, kon bij een workshop landschap en aquarel-schilderen door Hana Hoekstra-Vendlova. In samenwerking met Sûnenz en Zuid-Oostzorg organiseerden we een poëziemiddag met beeldende kunstenaar Janke Klompmaker die vertelde over haar werk in het gezelschap van dichter Lucius Bloemen.

De exposities die we in De Lawei organiseren worden door veel bezoekers gezien. Niet alleen tijdens de openingsuren van de Galerij, maar ook voorafgaand en in de pauzes van voorstellingen en films. Een precies aantal bezoekers kunnen we daarom niet geven, ze worden namelijk niet geregistreerd.

Culturele Hoofdstad en beeldende kunst

In het kader van Culturele Hoofdstad 2018 presenteerden we het werk van Atelier NL. Beeldend kunstenaars Lonny van Ryswyk en Nadine Sterk onderzoeken welk glas er gemaakt kan worden van verschillende soorten zand. Ook in regio Smallerland werd door maar liefst 300 bezoekers zand verzameld waarmee proefmonsters zijn gemaakt. Rondom deze expositie werd ook aandacht gevraagd voor het welzijn van zand op onze aarde. Zo vertoonden we de documentaire *Sand Wars*, voorafgegaan door een lezing door Lonny van Ryswyk.

Ook organiseerden we *Earth to Table* - een diner in samenwerking met studenten van de ROC Friese Poort. Drie leerlingen 3de jaar bediening en vier leerlingen 3de jaar kokopleiding maakten onder begeleiding van een kok van De Lawei een driegangendiner op basis van Dutch Cuisine. Het diner werd geserveerd op servies gemaakt van zand door Atelier NL. Mensen kwamen van ver (o.a. Amsterdam, Den Haag, Brabant en Limburg) om deze tentoonstelling te bezoeken en om mee te doen aan de workshops.

Verslag van de directie	2
Verslag van de Raad van Toezicht	4
Altijd Applaus	7
De Meetlat	8
Vijf Functies	10
DE CULTUR ELE FUNCTIE	11
DE CULTUUREDUCATIEVE FUNCTIE	12
DE PRODUCTIONELE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31
We doen het samen	35
Organisatie en Personeel	38
ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44
Jaarrekening	47

2

DE CULTUUREDUCATIEVE FUNCTIE

in school, in vrije tijd, aanjager en drager, talentontwikkeling

Cultuureducatie is, naast dat het kinderen laat kennismaken met kunst in al zijn verschijningsvormen, belangrijk voor het ontdekken en ervaren dat fantasie en verbeelding kunnen leiden tot iets moois en iets nieuws. De Lawei stelt samen met de scholen in de regio een stevig cultuur educatief programma samen en draagt, samen met professionals, zorg voor de uitvoering. Maar ook voor ouderen is er veel te leren. Denk aan de inleidende lezingen bij voorstellingen en de nagesprekken met makers, of een cursus schilderen. Het kan allemaal in De Lawei.

Sinds het seizoen 2015-2016 geeft De Lawei invulling aan cultuureducatie met een doorlopende leerlijn op de scholen van Smallerland. In de driehoek leren, zien en doen wordt de verbinding gezocht tussen de drie belangrijke pijlers van het beleid van De Lawei namelijk de programmering, de (cultuur) educatie en de productie.

Samenwerking scholen, cultuurinstellingen en professionals

Om tot een goed programma te komen, zijn we in Gemeente Smallerland samenwerkingen aangegaan met de scholen voor primair onderwijs, voortgezet onderwijs en de ROC Friese Poort (beroepsonderwijs). We organiseren netwerkbijeenkomsten en bijscholingen voor directies/schoolbesturen/docenten. We ontwikkelen samen met het onderwijs, andere cultuurinstellingen (als de Bibliotheek Drachten, Poppodium Iduna en Museum Dr8888, maar ook bijvoorbeeld Het Houten Huis, Tryater en het Noord Nederlands Orkest) en professionals uit het kunstenveld programma's op het gebied van dans, theater, circus, muziek en beeldende kunst. Deze programma's worden zowel in de scholen (in de klas) als in De Lawei of ander cultuurinstellingen aangeboden. Samen met Kunstwurk geven we vorm aan de impulsprojecten KEK2, Meer muziek in de Klas en de Muziekimpulsregeling.

Inhoud

Verslag van de directie 2

Verslag van de Raad van Toezicht 4

Altijd Applaus 7

De Meetlat 8

Vijf Functies 10

DE CULTUR ELE FUNCTIE 11

DE CULTUUREDUCATIEVE FUNCTIE 12

DE PRODUCTIONELE FUNCTIE 28

DE ONTMOETINGS FUNCTIE 30

DE ZAKELIJKE FUNCTIE 31

We doen het samen 35

Organisatie en Personeel 38

ORGANISATIE 38

DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT 42

BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT 44

Jaarrekening 47

Primair Onderwijs

overzicht leerlingen en activiteiten	2017/2018	2016/2017
totaal aantal scholen in Smallerland	30	36
scholen die deelnemen	21	17
met alle groepen	15	11
alleen met Jij in de Lawei	6	6
groepen (klassen)	119	74
bereikte leerlingen	2513	1554
activiteiten / projecten**	421	234

** Activiteiten en projecten kunnen uit meerdere contactmomenten bestaan zoals bijvoorbeeld een lesreeks. Dit aantal is inclusief schoolvoorstellingen en films.

In de afgelopen periode zijn er verschillende basisscholen gefuseerd. Het aantal scholen stijgt daarom relatief minder hard ten opzichte van het aantal activiteiten.

Het schoolprogramma wordt ontwikkeld in samenwerking met de scholen. De docenten reageren voornamelijk positief op de kwaliteit van het aanbod en het uitvoeringsniveau.

Er is een netwerkbijeenkomst georganiseerd met KEK2 en Museum Dr8888 voor leerkrachten en directies van basisscholen.

Verslag van de directie	2
--------------------------------	----------

Verslag van de Raad van Toezicht	4
---	----------

Altijd Applaus	7
-----------------------	----------

De Meetlat	8
-------------------	----------

Vijf Functies	10
----------------------	-----------

DE CULTURELE FUNCTIE	11
DE CULTUUREDUCATIEVE FUNCTIE	12
DE PRODUCTIEVE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31

We doen het samen	35
--------------------------	-----------

Organisatie en Personeel	38
---------------------------------	-----------

ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44

Jaarrekening	47
---------------------	-----------

Voortgezet Onderwijs

overzicht leerlingen en activiteiten	2017/2018	2016/2017
afdelingen van scholen en scholen die deelnemen	18	12
bereikte leerlingen	1998	529
activiteiten/projecten	70	37
deelname rondleiding	586	161
deelname project	945	X
bezoek schoolvoorstelling	440	X
bezoek reguliere voorstelling	402	223
deelname workshop	620	145

Het betreft leerlingen van de volgende opleidingsniveaus: praktijkonderwijs, speciaal onderwijs, vmbo b/k/tl, havo vwo. 2017/2018 was het eerste jaar waarin we een volledig educatieprogramma aanboden voor het voortgezet onderwijs. Het bereik van het aantal leerlingen is daarom substantieel gestegen ten opzichte van voorgaande jaren. Na evaluatie bleken de scholen heel tevreden te zijn over het eerste jaar waarin een totaal educatieprogramma werd aangeboden.

Verslag van de directie	2
--------------------------------	----------

Verslag van de Raad van Toezicht	4
---	----------

Altijd Applaus	7
-----------------------	----------

De Meetlat	8
-------------------	----------

Vijf Functies	10
----------------------	-----------

DE CULTURELE FUNCTIE	11
DE CULTUUREDUCATIEVE FUNCTIE	12
DE PRODUCTIELE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31

We doen het samen	35
--------------------------	-----------

Organisatie en Personeel	38
---------------------------------	-----------

ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44

Jaarrekening	47
---------------------	-----------

Jij in De Lawei

Jij in De Lawei is een programma voor kinderen uit groep 6 en 7 waarin ze in één dag een voorstelling maken. Alle aspecten komen daarbij aan bod: decor, kostuums, dansen, zingen, acteren, techniek, kaartverkoop, horeca, publieksbegeleiding, et cetera. Er wordt de hele

dag gewerkt en 's avonds vindt de voorstelling plaats in de grote zaal voor een publiek van (groot)ouders, verzorgers, broertjes en zusjes en docenten. De voorstelling is een feest, maar het proces is belangrijker. Sinds 2017/2018 nemen ook scholen voor Voortgezet Onderwijs Jij in De Lawei als project af.

overzicht Jij in de Lawei	2017/2018
Primair Onderwijs	
voorstellingen	4 waarvan 1 voor speciaal onderwijs
scholen	10
groepen (klassen)	14
leerlingen	347
Voortgezet Onderwijs	
voorstelling	1
school (internationale schakel klas)	1
leerlingen	123

In totaal bezochten 1026 bezoekers de voorstellingen van Jij in De Lawei.

Verslag van de directie 2

Verslag van de Raad van Toezicht 4

Altijd Applaus 7

De Meetlat 8

Vijf Functies 10

DE CULTURELE FUNCTIE	11
DE CULTURELE EDUCatieve FUNCTIE	12
DE PRODUCTIEFUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31

We doen het samen 35

Organisatie en Personeel 38

ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44

Jaarrekening 47

Talentontwikkeling

We nemen onze verantwoordelijkheid als het om talentontwikkeling gaat. Kinderen die we in de klas tegenkomen en die enthousiast blijken te zijn, stimuleren we om in de vrije tijd zich verder te ontwikkelen. Talenten die komen bovendrijven tijdens de cultuurlessen in de vrije tijd bieden we een podium tijdens Simmerdeis (talentstage) en in ons theatercafé. Ook werken we samen met Keunstwurk binnen het talentontwikkelingsprogramma Fulkaan. In de toekomst ontwikkelen we een systematiek opdat we talenten kunnen scouten en begeleiden. Dat er al talenten zijn doorgestroomd blijkt uit: Oud spelers van de familievoorstelling speelden in landelijke rollen (o.a. Else in de TV serie *Brugklas*, Bertrie had een rol in GTST, Marte de rol van Tina in *Tina de musical*) Jildou is vanuit *Jij in De Lawei* doorgegroei naar de familievoorstelling. Leerlingen van muzieklessen groeien door naar het Conservatorium.

Educatie voor volwassenen

Naast aanbod voor kinderen tot 21 jaar ontwikkelen we ook programma's voor volwassenen. Denk aan cursussen kijken naar dans en opera. De komende jaren komen we tot een aantrekkelijk programma.

Daarnaast zorgen we voor extra talkshows o.a. geleid door de recensenten Jacques d' Ancona en Wiggele Wouda en de programmeurs Stef Avezaat en Inge Imelman.

	2017/2018	2016/2017
inleidingen	29	21
nagesprekken	12	10
talkshow	8	2
genre cursus		2
introductieavond	2	1
workshops	10	

Verslag van de directie	2
-------------------------	---

Verslag van de Raad van Toezicht	4
----------------------------------	---

Altijd Applaus	7
----------------	---

De Meetlat	8
------------	---

Vijf Functies	10
---------------	----

DE CULTURELE FUNCTIE	11
DE CULTURELE EDUCatieve FUNCTIE	12
DE PRODUCTIELE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31

We doen het samen	35
-------------------	----

Organisatie en Personeel	38
--------------------------	----

ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44

Jaarrekening	47
--------------	----

Ruimte voor cultuurlessen in de vrije tijd

Met de upgradering van het gebouw in 2014/2015 zijn er speciale ruimtes gekomen waar zowel individueel als in groepsverband muziekonderwijs gegeven wordt. Zelfstandigen huren deze ruimtes en verzorgen vanuit hun eigen onderneming de les. Ook lessen voor dans, theater, yoga en circus worden inmiddels verzorgd. Voor beeldende cursussen zijn er

ruimtes voor schilderen, tekenen, keramiek en edelsmeedkunst.

In het seizoen 2017/2018 waren er 31 verschillende huurders. Diverse huurders verzorgen lessen in verschillende genres. De Drumschool geeft bijvoorbeeld in uiteenlopende percussie-instrumenten les. Een andere huurder biedt lessen aan in de genres dans, toneel en musical.

cursusaanbod seizoen 2017/2018*

10 x theaterles	dansgroep happyteam	maak je eigen servies
accordeonles	danslessen talentgroep beware	pianoles klassiek
aanbiddingsdans	drumles	pianoles pop
accordeonorkest de meldij	slagwerkles	schilderen met aquarel
akoestisch gitaarles	djembe les	schilderen met olie en acryl
elektrisch gitaarles	yoga	solid sound pop vocals
algemene muzikale vorming	percussieles	trekharmonica
altblokfluitles	hoornles	het volwassen orkest
blokfluitles	keramiek voor kinderen	vioolles
dance for health (dansen met parkinson)	keramieklessen	winterworkshops schilderen
dansgroep beat it	klarinetlessen	work it out
dansgroep dare2beat	koperblazers	zangles

* Veel lessen worden aangeboden in verschillende leeftijdsgroepen

Verslag van de directie	2
-------------------------	---

Verslag van de Raad van Toezicht	4
----------------------------------	---

Altijd Applaus	7
----------------	---

De Meetlat	8
------------	---

Vijf Functies	10
---------------	----

DE CULTURELE FUNCTIE	11
DE CULTUUREDUCatieve FUNCTIE	12
DE PRODUCTIELE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31

We doen het samen	35
-------------------	----

Organisatie en Personeel	38
--------------------------	----

ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44

Jaarrekening	47
--------------	----

Impuls

Om een impuls te geven aan de toneellessen is een samenwerking gezocht met Meeuw Jonge Theatermakers uit Leeuwarden. Al meer dan 25 jaar geven zij les aan kinderen en jongeren. In coproductie zijn met hun de toneellessen in De Lawei opgezet. Met de stichting Dance for Health is in samenwerking een dansgroep opgezet voor mensen met de ziekte van Parkinson.

Buiten Schoolse Opvang

BSO Vandaag huurt structureel een ruimte in De Lawei, voor naschoolse opvang. Kinderen die hier naartoe gaan, doen mee aan een door De Lawei ontwikkeld cultuurprogramma. In samenwerking met de docenten die cursussen verzorgen in De Lawei, wordt er elke week iets georganiseerd voor de kinderen. Dit kan een reeks van klarinetlessen zijn, maar ook een rondleiding door het gebouw valt onder het programma. Daarnaast krijgen kinderen en ouders van heel BSO Vandaag (niet alleen locatie Lawei) korting op voorstellingen in De Lawei.

Verslag van de directie	2
--------------------------------	----------

Verslag van de Raad van Toezicht	4
---	----------

Altijd Applaus	7
-----------------------	----------

De Meetlat	8
-------------------	----------

Vijf Functies	10
----------------------	-----------

DE CULTURELE FUNCTIE	11
DE CULTUURENEDUCatieve FUNCTIE	12
DE PRODUCTIONELE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31

We doen het samen	35
--------------------------	-----------

Organisatie en Personeel	38
---------------------------------	-----------

ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44

Jaarrekening	47
---------------------	-----------

Programma kidsweken

In de schoolvakanties organiseren we de kidsweken onder het motto 'Er is altijd wat te doen in De Lawei'. Naast de theater- en filmprogrammering kunnen kinderen deelnemen aan workshops, spelactiviteiten, knutselen of meedoen aan Dancecamp.

kidsfestivals	2017/2018		2016/2017	
	activiteiten	bezoeken	activiteiten	bezoeken
totaal	61	8811		7243
films	17	944	8	626
voorstellingen	25	7159	16	5434
workshops	7	124	7	187
dancecamp	2		1	
• aantal groepen	8	124	1	66
• bezoek eindvoorstelling	3	739		
inleidingen	2	59		

Verslag van de directie 2

Verslag van de Raad van Toezicht 4

Altijd Applaus 7

De Meetlat 8

Vijf Functies 10

DE CULTURELE FUNCTIE 11

DE CULTUURENEDUCATIEVE FUNCTIE 12

DE PRODUCTIONELE FUNCTIE 28

DE ONTMOETINGS FUNCTIE 30

DE ZAKELIJKE FUNCTIE 31

We doen het samen 35

Organisatie en Personeel 38

ORGANISATIE 38

DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT 42

BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT 44

Jaarrekening 47

Theaterkijkers

We zijn gestart met een ambassadeursgroep: de theaterkijkers. Deze groep bestaat uit 40 jongeren die een keer in de maand gratis naar een toneelvoorstelling gaan uit het zogenaamde gesubsidieerde aanbod (denk aan het Noord Nederlands Toneel, Toneelgroep Oostpool, Nationale Toneel, et cetera.) Wij vragen van hen input op wat ze van de voorstelling vonden, maar we willen ook weten wat ze vonden van het theaterbezoek in zijn algemeen. Hebben ze tips hoe we De Lawei moeten inrichten, hoe de ontvangst moet zijn, welk type aanbod we moeten programmeren. De jongeren zien hierdoor in het jaar veel voorstellingen, doen ervaring op, praten met ons en de acteurs door over de inhoud. Wij bouwen aan een publiek voor de toekomst. Streven is om in de komende jaren dit idee uit te bouwen tot een 'community' van jong theaterpubliek.

THE GREAT DOWNHILL JOURNEY OF LITTLE TOMMY

Ik had, van te voren, niet zoveel verwachtingen van de voorstelling; ik wilde vooral weer eens een voorstelling zien. Na een schaarse hoeveelheid research naar deze voorstelling, besloot ik dat de muziek me wel leuk leek en dat ik er wel heen wilde.

Toen de voorstelling begon, werd ik meteen meegesleurd. Het abrupte, luide begin deed me enigszins schrikken, maar vormde een goede ice-breaker. Het verhaal hield de spanning goed vast door steeds van scenario en karakters te veranderen, het werd een soort quaste.

Als de muziek je, op een of het andere manier, zou beginnen te vervelen waren er ook nog de wonderbaarlijke illustraties die maar door bleven komen op de achtergrond; gezet in een zeer toepasselijke- en originele stijl. Ook de miraculeuze stage-presence van de vier heren deden de voorstelling zeker goed. Hun enthousiasme deed me twijfelen of zij niet thuis hoorden op een groot festival, in plaats van zo'n verrijste theaterzaal.

Na afloop heb ik een ed sangeschift, en ik vroeg mezelf af wat je tegenwoordig nog moet zo'n schijf moest?

Ik wilde hem toch.

Hij is meerdere malen gedraaid.

DOOR HANNES SCHIEVINK

Terror

of een vliegtuig met 148 passagiers naar beneden halen..
of een vliegtuig laten invliegen op een vol stadion met 54000 mensen..

je hebt geen toestemming gekregen om te schieten maar je doet het toch ben je dan schuldig of onschuldig?..

ik heb er lang over na moeten denken wat ik nou eigenlijk vond..
het zou oneerlijk zijn als hij een de cel in moest omdat hij het leven van 54000 mensen heeft gered..
maar ja daarvoor heeft ie wel 148 onschuldige mensen moeten doden.. wat vind ik hier nou van?..

ik heb er uiteindelijk toch voor gekozen dat hij schuldig was, omdat hij toch 148 onschuldige mensen heeft gered..
maar daarbij zou ik het niet eerlijk vinden dat hij een hele zware straf krijgt omdat het heel anders had kunnen aflopen..
in die minuten dat ze het vliegtuig volgden konden ze ook het stadion al kunnen laten ontruimen..
dus de fout lag naar mijn mening ook aan de mensen op de grond.

ik vond het heel leuk om te zien dat iedereen er anders over dacht en dat er in de pauze door werd gepraat.

ik vond het heel leuk dat ze meerdere situaties vergeleken met deze zaak zoals het trein perron.

Het was heel leuk dat het nagesprek voor iedereen was. en het was heel handig geregeld met de microfoon die je zo naar de andere kant van de zaal kon gooien.

ik zou de voorstelling zeker aanraden aan mijn vrienden!

Verslag van de directie	2
-------------------------	---

Verslag van de Raad van Toezicht	4
----------------------------------	---

Altijd Applaus	7
----------------	---

De Meetlat	8
------------	---

Vijf Functies	10
---------------	----

DE CULTUR ELE FUNCTIE	11
DE CULTUUREDUCATIEVE FUNCTIE	12
DE PRODUCTIONELE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31

We doen het samen	35
-------------------	----

Organisatie en Personeel	38
--------------------------	----

ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44

Jaarrekening	47
--------------	----

3

DE PRODUCTIONELE FUNCTIE (co)productie, werkplaats/ laboratorium, ondersteuning amateurs, Simmerdeis

De Lawei produceert voorstellingen, tentoonstellingen, evenementen en festivals. We streven er naar om de eigen regio en talenten uit de regio een belangrijke rol te geven binnen veel van deze producties. Soms is het beter dit te doen vanuit een zogenaamde productiehuisconstructie waarbij een maker door ons ondersteund wordt in zijn eigen maakproces. Binnen dit kader helpen we, samen met Tryater vier Friese collectieven op weg (Akkers en Velden, Homsk, Illustere Figuren en Heksenhamer). Via het festival Stormram (2x in het seizoen) presenteren ze aan het publiek waar ze mee bezig zijn. En ook Simmerdeis is een podium voor talent. Soms is De Lawei opdrachtgever, of te wel producent en bepalen we alles van A tot Z. Soms doen we dit met meerdere samenwerkingspartners waarbij we de verantwoordelijkheden verdelen. Voorbeelden zijn *Cohen yn it Frysk* en *Lost in the Greenhouse*. Soms is De Lawei aanjager voor nieuwe projecten die we wel eerst opstarten en uitvoeren, maar met de bedoeling ze over te dragen aan anderen. De voorstelling *Finestra Aperta* is een voorbeeld.

Ieder jaar produceren we de familievoorstelling rondom de kerstdagen, waarin lokaal talent een hoofdrol heeft, ondersteund door een professioneel artistiek team. Dit jaar ging het om *Us Olleke*. We speelden 7 voorstellingen voor in totaal 2841 bezoekers.

Verslag van de directie	2
-------------------------	---

Verslag van de Raad van Toezicht	4
----------------------------------	---

Altijd Applaus	7
----------------	---

De Meetlat	8
------------	---

Vijf Functies	10
---------------	----

DE CULTUR ELE FUNCTIE	11
DE CULTUUREDUCATIEVE FUNCTIE	12
DE PRODUCTIONELE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31

We doen het samen	35
-------------------	----

Organisatie en Personeel	38
--------------------------	----

ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44

Jaarrekening	47
--------------	----

Op Locatie

De Lawei presenteert ook op andere locaties dan het theater zelf. In 2017/2018 ging dit om *Lost in The Greenhouse* samen met Orkater op locatie in de kassen te Sexbierum en *Finestra Aperta* samen met Blau Hynder op het Gaastereiland in Drachten. Het aanbod van Simmerdeis is eveneens op andere locaties te zien dan in het theater.

Muziek- en theaterfestival Simmerdeis

In 2018 vond de twaalfde editie plaats van het vierdaagse festival Simmerdeis, dat altijd het laatste weekend van juni plaatsvindt in het Slingepark in Drachten en op verschillende locaties zoals de dorpen in de gemeente

Smallerland. Er waren over de vier dagen ruim 35.000 bezoekers uit Drachten maar ook uit de wijde regio, die van de veelal gratis voorstellingen en activiteiten konden genieten. Naast het spanningsveld tussen stad en platteland is duurzaamheid een belangrijk vertrekpunt voor de programmatische invulling.

Speciaal in het kader van Culturele Hoofdstad 2018 waren er een aantal samenwerkingen. O.a. met Lan fân Taal, Bestemming Drachten en ROC Friese Poort. Ook hadden we de Nederlandse première van Cie Artonik die aan het einde van CH2018 in Malta de feestelijkheden afsloot.

Simmerdeis wordt jaarlijks afgerond met een eigen jaarverslag. Die is te vinden via deze [link](#)

Verslag van de directie	2
Verslag van de Raad van Toezicht	4
Altijd Applaus	7
De Meetlat	8
Vijf Functies	10
DE CULTUR ELE FUNCTIE	11
DE CULTUUREDUCatieve FUNCTIE	12
DE PRODUCTIONELE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31
We doen het samen	35
Organisatie en Personeel	38
ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44
Jaarrekening	47

4 DE ONTMOETINGS FUNCTIE

De ontmoetingsfunctie is gebaseerd op de wens om hét culturele ontmoetingscentrum voor een zo breed mogelijk scala aan publieksgroepen in Smallerland en omgeving te zijn. Daartoe stelt De Lawei ruimtes, goederen en diensten ter beschikking aan organisaties in de culturele- en in de sociaal culturele sector tegen een zo laag mogelijk tarief. Daarnaast wordt waar mogelijk actief gezocht naar samenwerking en ondersteuning van de sociaal culturele sector. Afgelopen seizoen boden we ruimte aan o.a. de Strûntocht en de Ladies Circle.

Naast de genoemde klassieke genre-indeling wordt er vaak afdeling overschrijdend themagericht gewerkt. Het resultaat is een bruisend geheel van initiatieven, projecten, experimenten, samenwerkingen, evenementen, et cetera, waar iedereen, ongeacht waarom hij of zij in De Lawei verblijft, een graantje meepikt. Thema's waren dit jaar: de huiskamer van Drachten, duurzaamheid en Leeuwarden Friesland Culturele Hoofdstad van Europa. Bij veel evenementen zorgen we ervoor dat de drempel om De Lawei te betreden laag is. Bijvoorbeeld door gratis toegang of een heel lage entreprijs. Denk aan de kidsfestivals, het Nieuwjaarsfeest, het Nationale Theaterweekend, en kunst in de Galerij en publieke ruimtes.

Tweede kerstdag serveren we een kerstdiner. Maar liefst 146 mensen schoven aan.

De tendens is dat het bezoeken van een voorstelling alleen niet genoeg is. Het publiek heeft behoefte aan een totaal avondje uit. Om tegemoet te komen aan deze behoefte organiseert De Lawei (vanuit de inhoud) inleidingen, nagesprekken, danssalons, workshops, speciale diners, et cetera. Deze activiteiten versterken de publieksbinding. Zo introduceerden we de lunchfilm, tangosalon en andere feesten.

Verder zetten we onze horeca-activiteiten volop in voor ontmoetingsmomenten. Bij veel voorstellingen en films kun je voorafgaand dineren. Een kaartje voor dit zogenaamde theaterdiner koop je samen met een ticket voor de voorstelling. Of je laat je de hele avond verwennen met een Noflik-arrangement: er staat dan een tafeltje klaar gedurende de hele avond met koffie/thee en andere drankjes en hapjes.

	aantal arrangement	aantal bezoekers
eten en drinken	5	186
noflik	126	2281
restaurant	445	7556
	576	10023

Verslag van de directie	2
-------------------------	---

Verslag van de Raad van Toezicht	4
----------------------------------	---

Altijd Applaus	7
----------------	---

De Meetlat	8
------------	---

Vijf Functies	10
---------------	----

DE CULTUR ELE FUNCTIE	11
DE CULTUUREDUCATIEVE FUNCTIE	12
DE PRODUCTIONELE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31

We doen het samen	35
-------------------	----

Organisatie en Personeel	38
--------------------------	----

ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44

Jaarrekening	47
--------------	----

5

DE ZAKELIJKE FUNCTIE

horeca, theatercafé Hopper, verhuur en cultureel ondernemen

Horeca

De horeca speelt een grote rol in de beleving van een avond Lawei bij onze gasten. Naast het gebruikelijke hapje en drankje rondom de voorstellingen wordt eten en drinken veelvuldig ingezet om verbinding te maken met de inhoud. *Lost in the Greenhouse*, Lawei Zakelijk, beeldende kunst+eten, filmlunch en –diner, galadiners.

De laatste jaren zijn er grote stappen gezet in de kwaliteit van het horeca-aanbod. In de verbouwing zijn niet alleen de publieksgebieden flink aangepakt, maar ook het achterhuis. Een nieuwe keuken maakt het mogelijk om grotere projecten aan te kunnen onder andere door de komst van groot materiaal en voldoende werkruimte zoals vriezers en koelingen. Een enorme stap is gezet door meer zelf te koken in plaats van het inkopen van halffabrikaten. Dit maakt het mogelijk om meer lokaal en fairtrade in te kopen.

Duurzaamheid is al jaren een belangrijk thema bij de keuzes die we maken in de horeca. Stap voor stap proberen we niet alleen duurzamer te werken, maar ook onze medewerkers en gasten mee te nemen in deze veranderende wereld. Zo hebben we het afgelopen seizoen steeds meer vegetarische (en ook veganistische) gerechten op de menukaart gezet en is de portionering van vlees en vis verkleind.

Een andere trend waar we in het seizoen 2017/2018 met veel plezier bij zijn aangehaakt, is het opzetten van een eigen Laweibier-lijn. De introductie van het lokaal gebrouwen speciaalbier Lawei Blond was een groot succes. Medewerkers waren enorm betrokken bij het maakproces en dit zorgde voor enthousiaste ambassadeurs. Voor komend seizoen staat een nieuw type Laweibier in de planning.

Binnen de horeca werken we o.a. met de volgende partners samen in de ontwikkeling van nieuwe initiatieven.

- Friese Poort
- Noarder Dragten
- Boonstra Banket
- Bubbles “n” Bites

Horeca op locatie: *Lost in the Greenhouse*

De kers op de taart in het Culturele Hoofdstad-jaar was voor de horeca van De Lawei natuurlijk de bijdrage aan de grote productie *Lost in the Greenhouse* in de kassen van Sexbierum. Meer dan 2000 gasten genoten van het bijpassende theaterdiner, 800 gasten namen

Verslag van de directie 2

Verslag van de Raad van Toezicht 4

Altijd Applaus 7

De Meetlat 8

Vijf Functies 10

DE CULTUR ELE FUNCTIE 11

DE CULTUUREDUCatieve FUNCTIE 12

DE PRODUCTIONELE FUNCTIE 28

DE ONTMOETINGS FUNCTIE 30

DE ZAKELIJKE FUNCTIE 31

We doen het samen 35

Organisatie en Personeel 38

ORGANISATIE 38

DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT 42

BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT 44

Jaarrekening 47

het nagenietarrangement af, vele duizenden genoten van de prachtige omgeving onder het genot van een hapje en een drankje. In samenwerking met lokale ondernemers en het verenigingsleven werd de *Mienskip* volop beleefd. De lokale slager Hiemstra leverde niet alleen het vlees, maar had ook een LitG-worst ontwikkeld. Dorpsbakker Offenga leverde het brood en de buurtvereniging zorgde voor vrijwilligers in de begeleiding. Extra medewerkers werden gevonden in het dorp en werkten betaald mee aan het voorzien van eten aan de cast, crew en natuurlijk de bezoekers.

Aangezien de voorstelling zich afspeelde in één van de tomatenkassen van Hartman werden alle 18000 gasten van de voorstelling voorzien van een gazpacho gemaakt in eigen keuken en grotendeels van de tomaten uit diezelfde kas. Het resterende deel van de tomaten is verwerkt in de keuken van De Lawei en ook zijn grote hoeveelheden tomaten uitgedeeld aan de voedselbank in Drachten.

Theatercafé Hopper

De Lawei heeft een eigen theatercafé dat bijna dagelijks geopend is voor lunch, diner en borrel. Dé plek voor publiek en makers om elkaar te ontmoeten. Het seizoen 2017/2018 was voor theatercafé

Hopper een goed jaar. Alle inspanningen van de afgelopen jaren werden beloond door een hoge bezettingsgraad van het diner. Meer gasten dan ooit reserveerden een plekje in Hopper voorafgaand aan hun voorstelling. Ook de arrangementen rondom de film vonden gretig aftrek. Nieuwe activiteiten op de woensdagavond zorgden voor gezellig bezette avonden. Ook voor de naborrel blijft Hopper 'the place to be'. Op zondagmiddag organiseren we iedere zondagmiddag voor het publiek gratis optredens van regionale bands. Dat resulteerde in 32 optredens in Hopper.

Evenementen

Voor de afdeling evenementen was het seizoen 2017/2018 succesvol. Met name het bedrijfsleven in (Noord) Nederland ziet de mogelijkheden die De Lawei te bieden heeft. Zo hebben we mooie bijeenkomsten georganiseerd voor onder andere LTO Noord, Nij Smellinghe, ZuidOostZorg, Gemeente Smallingerland en de politie, waarbij de uitgebreide faciliteiten van De Lawei volop werden benut.

De verwachting is dat ook in de toekomst het aantal georganiseerde evenementen stevig doorgroeit. Natuurlijk helpt een aantrekkelijke economie, maar ook de enkele jaren geleden ingezette professionalisering werpt zijn vruchten af.

Verslag van de directie	2
-------------------------	---

Verslag van de Raad van Toezicht	4
----------------------------------	---

Altijd Applaus	7
----------------	---

De Meetlat	8
------------	---

Vijf Functies	10
---------------	----

DE CULTUR ELE FUNCTIE	11
DE CULTUUREDUCatieve FUNCTIE	12
DE PRODUCTIONELE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31

We doen het samen	35
-------------------	----

Organisatie en Personeel	38
--------------------------	----

ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44

Jaarrekening	47
--------------	----

Culturele verhuur

De Lawei is al sinds haar oprichting een belangrijke locatie voor non-profit organisaties. Dit betreft zowel amateurgezelschappen als professionele samenwerkingspartners: zowel cultureel als maatschappelijk. Afgelopen seizoen waren er culturele producties te zien en te horen van onder andere Fulkaan, Frysk Senioren Orkest, Toonkunstkoor Heerenveen, Cedin, De Lytse Komeedzje, VOO Sprookje, Nederlands Blazers Ensemble voorrondes Nieuwjaarsconcert, COV Gloria Deo, Grootkoor Fryslân, Brassband de Wâldsang, JeugdOrkest Nederland, Brassband De Bazuin Oenkerk, Interkerkelijk Mannenkoor Edoza, Open Nederlandse Fanfare Kampioenschappen, O M Harmonie Kampioenschap, OMFCconcours, Eurobrass, Noord Nederlands Orkest, Matthijn Buwalda en Us Nocht.

Maatschappelijke initiatieven komen van: Friese Christelijke Plattelandsvrouwenbond, Passage (Christelijke Maatschappelijke Vrouwenbeweging), Lions, Commerciële Club, MOS en scholen, Zuidoostzorg Filmfestival, dag van de Mantelzorg, Dansen met Parkinson,

En dan zijn er nog presentaties van o.a. Bewegingscentrum Drachten en meerdere dansscholen, het Drachtster Lyceum, Elzer Educatie, Keunstwurk en organiseerde Talant het prachtige Special Arts. Ook voor De Lawei zijn deze organisaties belangrijk. Ze zijn gevestigd in onze regio en nemen veel publiek mee.

Resultaat in cijfers:

Binnen de zakelijke functie hadden we in seizoen 2017 /2018 een omzet van €388.000. We hebben dit gerealiseerd door het organiseren van kleine, grote tot hele grote evenementen (van vergadering tot congres). In totaal ontvingen we hierbij ruim 47.000 bezoekers.

Voor voorstellingen en concerten met amateurs in de hoofdrol, ontvingen we 20.820 bezoekers.

Klanttevredenheidsonderzoeken

Om de kwaliteit te borgen doen we regelmatig onderzoek onder ons publiek.

Bezoek in Beeld

Het afgelopen seizoen hebben we een onderzoek gedaan naar de ervaring van onze gasten bij een bezoek aan schouwburg De Lawei. Het doel was om de organisatie door de ogen van de bezoeker te laten kijken om een beter beeld te krijgen van de bezoekersbeleving. Middels een app werd gevraagd aan willekeurig gekozen theaterbezoekers om hun avond stap voor stap vast te leggen met behulp van foto's, opmerkingen en emoticons.

De resultaten van het onderzoek zijn geanalyseerd en vergeleken met de resultaten van andere deelnemende theaters en uiteindelijk in een brainstormsessie met medewerkers van De Lawei in detail besproken.

Verslag van de directie 2**Verslag van de Raad van Toezicht 4****Altijd Applaus 7****De Meetlat 8****Vijf Functies 10**

DE CULTUR ELE FUNCTIE 11

DE CULTUUREDUCATIEVE FUNCTIE 12

DE PRODUCTIONELE FUNCTIE 28

DE ONTMOETINGS FUNCTIE 30

DE ZAKELIJKE FUNCTIE 31

We doen het samen 35**Organisatie en Personeel 38**

ORGANISATIE 38

DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT 42

BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT 44

Jaarrekening 47

Hieruit kwamen veel aandachtspunten en ideeën naar voren, genoeg om nog jaren mee verder te kunnen.

De resultaten van het onderzoek leiden in 2018/2019 tot de volgende projecten:

- Zichtbaarheid van het gebouw en de programmering.
- Alle ingangen worden voorzien van neonverlichting met duiding van de betreffende functie.
- Er komen meer mogelijkheden om de programmering te communiceren.
- Betere aansluiting randprogrammering op de programmering van de dag. De Hopperzondag wordt stevig op de schop genomen. Het aanbod van live-muziek krijgt meer variatie en past beter bij de aanwezige programmering.

Onderzoek voorverkoop

In de zomer van 2017 is er een enquête verstuurd naar 850 bezoekers. Deze groep bestaat uit personen die allemaal in de vroegboekperiode een of meerdere kaarten voor een of meerdere voorstellingen heeft geboekt van seizoen 2017/2018. In deze enquête zijn verschillende onderwerpen behandeld, namelijk:

- De voorverkoopcampagne
- De brochure
- De informatievoorziening vanuit De Lawei over het programma

Daaruit is gebleken dat de gedrukte versie t.o.v. de digitale versie van de brochure de voorkeur heeft. Men brengt voornamelijk met de partner een bezoek aan De Lawei en koopt voor gemiddeld 2 tot 3 voorstellingen een kaartje. De meeste informatie haalt men uit de brochure, de digitale nieuwsbrief en de website. Men geeft aan dat de informatievoorziening vanuit De Lawei helder is en dat er (zo goed als) niks gemist wordt. Gemiddeld geeft men De Lawei een 8,2, een dikke voldoende.

Online platform

Er zijn op verschillende online platforms reviews over De Lawei achtergelaten. Zo hebben 689 personen op Google een recensie geschreven, waar we 4,4 van de 5 sterren krijgen. Op Facebook hebben 421 personen hun mening gegeven en daar krijgen we 4,3 van de 5 sterren.

Verslag van de directie	2
-------------------------	---

Verslag van de Raad van Toezicht	4
----------------------------------	---

Altijd Applaus	7
----------------	---

De Meetlat	8
------------	---

Vijf Functies	10
---------------	----

DE CULTUR ELE FUNCTIE	11
-----------------------	----

DE CULTUUREDUCATIEVE FUNCTIE	12
------------------------------	----

DE PRODUCTIONELE FUNCTIE	28
--------------------------	----

DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
------------------------	----

DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31
----------------------	----

We doen het samen	35
-------------------	----

Organisatie en Personeel	38
--------------------------	----

ORGANISATIE	38
-------------	----

DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
------------------------------	----

BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44
-----------------------------	----

Jaarrekening	47
--------------	----

Gemeente Smallingerland

We hebben een hele goede samenwerking met Gemeente Smallingerland. Deze samenwerking vinden we o.a. terug in het organiseren van het Nieuwjaarsfeest en Simmerdeis, maar ook in de korte lijnen die er zijn met o.a. de afdelingen die verantwoordelijk zijn voor de vergunningen en communicatie.

Sinds seizoen 2015-2016 hebben de gemeente en De Lawei activiteitenafspraken gemaakt waarmee we op een heldere, constructieve wijze elkaars cultuurbeleid ondersteunen en uitdragen.

Gemeente Smallingerland heeft in de zomer van 2016 de nieuwe cultuurnota *Leven met Cultuur/Libje mei Kultuer, Cultuurnota 2016-2020* uitgebracht. Deze nota, die in nauwe samenwerking met de culturele instellingen tot stand is gekomen, bevat via de kernwaarden Ontmoeten-Verbinden-Ontwikkelen zeven ambities. Wij onderschrijven de nota.

Provincie Fryslân / De Lawei en Leeuwarden Friesland Culturele Hoofdstad van Europa 2018

De Lawei heeft al jarenlang een constructieve relatie met Provincie Fryslân. De provincie ondersteunt met subsidie o.a. Simmerdeis. In 2018 is Leeuwarden voor Nederland culturele hoofdstad van Europa, maar Leeuwarden is dat ook met name voor de provincie Fryslân. Aan de ontwikkeling van het winnende bidbook *Iepen Mienskip* heeft De Lawei veel bijdragen

geleverd. De Lawei was initiatiefnemer/co-producent voor de zeer succesvolle producties *Lost in the Greenhouse* en *Finestra Aperta*. Beiden onderdeel van het hoofdprogramma. De Lawei is vertegenwoordigd in de commissie *Produksje profesjonele poadiumkeunsten en muzykkomposysjes*. Praat mee met en bezoekt bijeenkomsten van *We The North*. We schuiven aan bij overleggen over toekomstig provinciebeleid (werksessies).

Noord Nederland

Met samenwerkingspartners als Tryater, Keunstwurk, De Popfabryk, Noordelijke theaters verenigd in de stichting Noordelijke Schouwburg Directies (NSD), de Friese Festivals zitten we in overleggen met betrekking tot: talentontwikkeling, festival beleid van de Provincie, De Legacy van LF2018, cultuuraanbod voor 55+, Muziek in de Klas, KEK, etc.

We nemen deel aan het samenstellen en invullen van het Regioprofiel vanuit *We the North*. Met het Posthuis theater in Heerenveen stemmen we aanbod af om te zorgen dat zoveel als mogelijk van het aanbod in de breedte te zien is in onze regio en Friesland.

Waar mogelijk worden cross sectorale samenwerkingen opgezet met bijvoorbeeld it Fryske Gea, Afûk.

Verslag van de directie	2
--------------------------------	----------

Verslag van de Raad van Toezicht	4
---	----------

Altijd Applaus	7
-----------------------	----------

De Meetlat	8
-------------------	----------

Vijf Functies	10
----------------------	-----------

DE CULTUR ELE FUNCTIE	11
DE CULTUUREDUCatieve FUNCTIE	12
DE PRODUCTIONELE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31

We doen het samen	35
--------------------------	-----------

Organisatie en Personeel	38
---------------------------------	-----------

ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44

Jaarrekening	47
---------------------	-----------

De Lawei en het landelijk cultuurbeleid

De Lawei kiest er voor om zoveel als mogelijk landelijk aanbod te presenteren dat middels subsidie wordt ondersteund door het rijk (BIS instellingen) of het Fonds Podiumkunsten.

De Lawei krijgt hiervoor van het Fonds Podiumkunsten subsidie: SRP (subsidie reguliere programmering: de kunst van het programmeren).

De Lawei is verder vertegenwoordigd in verschillende landelijke commissies:

Raad voor Cultuur, Commissie Theater Prins Bernhard Cultuurfonds, Selectiecommissie Theaterarchief Universiteit Amsterdam.

We praten mee in een landelijk overleg van theaterprogrammeurs, Stichting Raamwerk (internationaal aanbod), netwerk standplaats theaters van de BIS-gezelschappen, we bezoeken presentatiedagen van de impresariaten, congressen, conferenties. We zijn lid van de VSCD. Werken samen met de VVTP. En in het samenwerkingsverband We the North geven we richting aan het toekomstige landelijke cultuurbestel.

De Lawei en samenwerkingspartners

Binnen Smallerland werkt De Lawei samen met de culturele instellingen Poppodium Iduna, Museum Dr8888 en de Bibliotheek. De directies zijn verenigd in het Directie Overleg Cultuur Smallerland (DOCS). Dit streven wordt (mede) ingegeven door de wens de drager van cultuur te zijn in

Gemeente Smallerland en haar omgeving. Daarnaast wordt samengewerkt met Talant en Sûnez (Dansen met Parkinson). Stichting de Vrolijkheid, de Voedselbank en ander lokale initiatieven waarmee De Lawei samen zorgt om de barrières te slechten zodat iedereen mee kan doen aan deze samenleving en niemand aan de kant blijft staan.

De Lawei stimuleert kunstklimaat in Smallerland

Een greep uit de projecten: KEK, Dag van de Amateurkunst, Dansen met Parkinson, gezamenlijke promotie Lawei/Iduna, Voedselbank (fam voorstelling), ROC Friese Poort (o.a. Simmerdeis).

Inhoud

Verslag van de directie	2
Verslag van de Raad van Toezicht	4
Altijd Applaus	7
De Meetlat	8
Vijf Functies	10
DE CULTURELE FUNCTIE	11
DE CULTUURENEDUCATIEVE FUNCTIE	12
DE PRODUCTIELE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31
We doen het samen	35
Organisatie en Personeel	38
ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44
Jaarrekening	47

Verslag van de directie	2
Verslag van de Raad van Toezicht	4
Altijd Applaus	7
De Meetlat	8
Vijf Functies	10
DE CULTUR ELE FUNCTIE	11
DE CULTUUREDUCATIEVE FUNCTIE	12
DE PRODUCTIONELE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31
We doen het samen	35
Organisatie en Personeel	38
ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44
Jaarrekening	47

Per 10 mei 2005 is Schouwburg De Lawei een stichting met een directeur/bestuurder en een Raad van Toezicht. De Lawei volgt de code voor Cultural Governance.

1 ORGANISATIE EN PERSONEEL

Door de uitbreiding met nieuwe zalen en dito mogelijkheden plus de toevoeging van cultuureducatie in de organisatie van De Lawei, is het personeelsbestand zowel kwantitatief als kwalitatief volop in ontwikkeling. Naast een vaste kern wordt er gewerkt vanuit een flexibele schil. De komende beleidsperiode wordt onderzocht of de formatie op kracht is en of het huidige model bestendig kan worden.

Ook op het gebied van organisatie en personeel blijven de tien gestelde criteria het uitgangspunt.

Maatschappelijke ontwikkelingen als regelgeving, bijvoorbeeld op het gebied van arbeidsomstandigheden en brandveiligheid, maar ook wetgeving (bijvoorbeeld WWZ, Poortwachter) worden nauwlettend gevolgd en toegepast. Zo biedt De Lawei onder andere actief mogelijkheden aan werknemers met een afstand tot de arbeidsmarkt (Participatiewet), werkervaringsplaatsen binnen re-integratie trajecten en verzorgt zij als erkend leerbedrijf jaarlijks meer dan twintig stageplaatsen.

De afdeling techniek heeft dit seizoen bovendien twee keer een stagiaire vanuit het speciaal onderwijs twee weken in huis gehad. Dat bleek heel goed te werken. Onze eigen technici maken tijd vrij om goed aandacht te

geven aan de leerlingen en de stagiaires zelf en hun scholen (De Zwaai en Singelland) zijn ook tevreden.

Bij het aannemen van nieuw personeel blijven we nadrukkelijk selecteren op lerend vermogen, flexibiliteit en creativiteit.

De Lawei is vanaf 1 januari 2003 aangesloten bij de CAO Nederlandse Podia waaronder al het personeel valt.

De bij deze CAO vereiste OR is een gewaardeerd overlegpartner van de directie.

Verslag van de directie	2
-------------------------	---

Verslag van de Raad van Toezicht	4
----------------------------------	---

Altijd Applaus	7
----------------	---

De Meetlat	8
------------	---

Vijf Functies	10
---------------	----

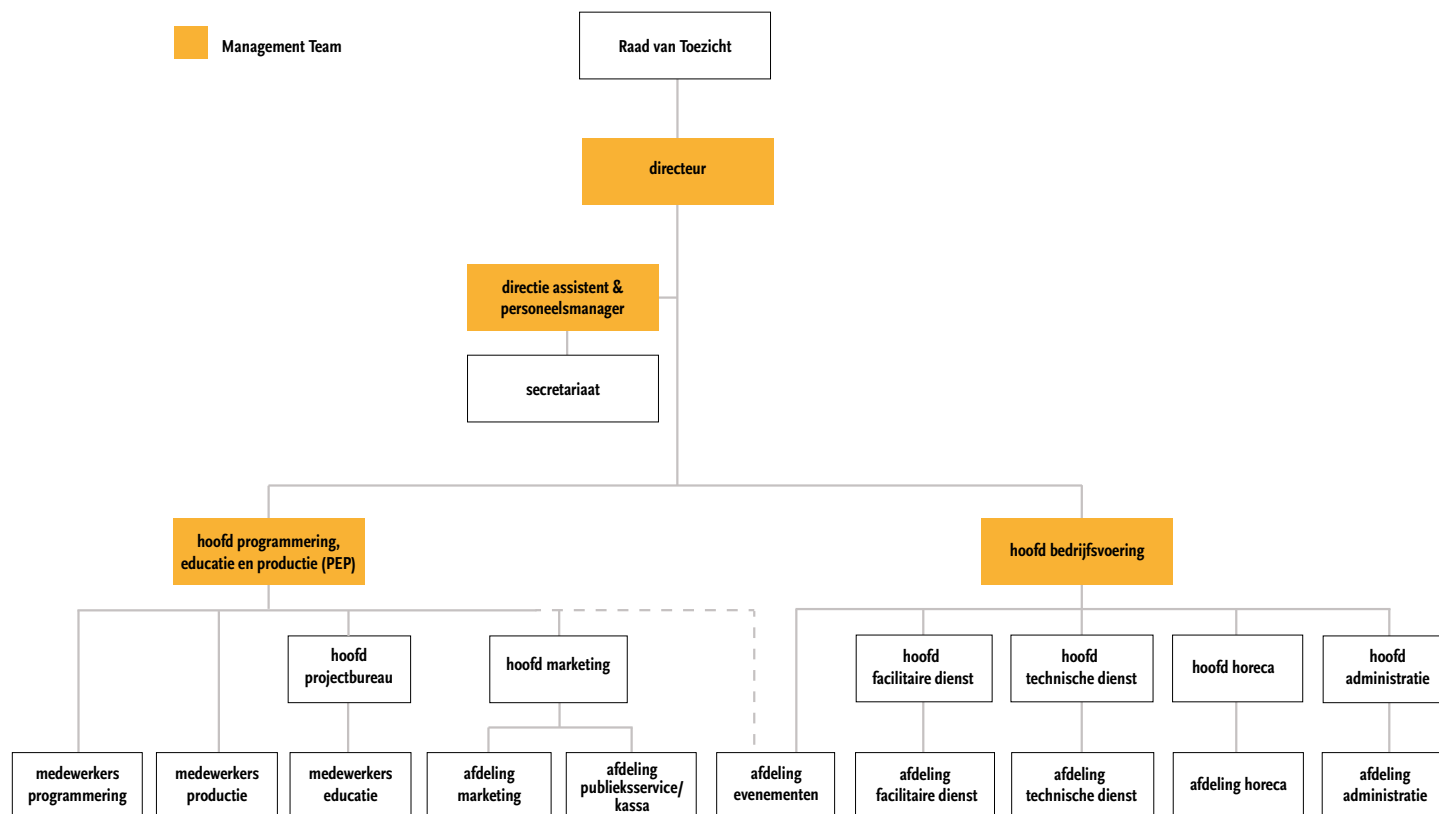
DE CULTUR ELE FUNCTIE	11
DE CULTUUREDUCATIEVE FUNCTIE	12
DE PRODUCTIONELE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31

We doen het samen	35
-------------------	----

Organisatie en Personeel	38
--------------------------	----

ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44

Jaarrekening	47
--------------	----

Verslag van de directie	2
-------------------------	---

Verslag van de Raad van Toezicht	4
----------------------------------	---

Altijd Applaus	7
----------------	---

De Meetlat	8
------------	---

Vijf Functies	10
---------------	----

DE CULTUR ELE FUNCTIE	11
DE CULTUUREDUCATIEVE FUNCTIE	12
DE PRODUCTIONELE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31

We doen het samen	35
-------------------	----

Organisatie en Personeel	38
--------------------------	----

ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44

Jaarrekening	47
--------------	----

Personeel

	2017/18	2016/17	2015/16
vast	34,4 FTE	31,6 FTE	24,4 FTE
flexibel	22,5 FTE	16 FTE	20,1 FTE
Door extra evenementen en Lost in the Greenhouse was er sprake van meer flexibele inzet.			

Medewerkers

	2017/18	2016/17	2015/16
aantal mannen	37	42	35
aantal vrouwen	49	51	51
aantal vast contract	45	38	35
aantal tijdelijk contract	41	55	51
aantal full time	18	18	15
aantal parttime	68	75	71
totaal	86	93	86

Ziekteverzuim

	2017/18	2016/17	2015/16
ziekteverzuimpercentage	5,5	3,4	5,7
ziekmeldingfrequentie (per medewerker per seizoen)	0,53	0,7	0,4
aantal ziektegevallen	30	27	23
ziektegevallen < 43 dagen	23	20	15
ziektegevallen >43 dagen	7	7	8

Verslag van de directie 2

Verslag van de Raad van Toezicht 4

Altijd Applaus 7

De Meetlat 8

Vijf Functies 10

DE CULTUR ELE FUNCTIE	11
DE CULTUUREDUCATIEVE FUNCTIE	12
DE PRODUCTIONELE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31

We doen het samen 35

Organisatie en Personeel 38

ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44

Jaarrekening 47

Het merendeel van de seizoensmedewerkers stroomt opnieuw in bij de start van het nieuwe seizoen.

Medewerkers met een contract voor bepaalde tijd betreft vooral projectmedewerkers (Lost in the Greenhouse), of stagiairs (leerlingovereenkomst).

Inclusiviteit

Volgens de gedragscode Culturele Diversiteit richt De Lawei zich op het vergroten van de diversiteit in de sector.

Voor een inclusiever personeelssamenstelling scherpen wij het wervingsbeleid aan; De Lawei is voor iedereen, ongeacht culturele en/of sociale achtergrond en/of beperking.

Arbo

Het in het vorige beleidsplan ingevoerde ARBO-beleid wordt voortgezet. Jaarlijks vinden er BHV opfriscursussen plaats en worden er ontruimingsoefeningen gehouden. De eigen risico inventarisatie die is opgesteld en het daarbij horende plan van aanpak worden regelmatig geëvalueerd en geactualiseerd. De Lawei streeft ernaar om ook voor de komende vier jaar het ziekteverzuim tot een minimum te beperken.

Ontwikkeling

Binnen De Lawei wordt op verschillende manieren aan ontwikkeling gewerkt. Dit seizoen werkten we onze kennis bij op de volgende gebieden:

- Recreatex, meerdere dagdelen op eigen niveau (basis/gevorderd/specialist)
 - 29 gebruikers volgden 1 of meerdere sessies
- persoonlijke ontwikkeling
 - 12 medewerkers volgden een functie inhoudelijke cursus/training
- BHV trainingen en oefeningen, voor voltallig BHV team (40 medewerkers)
- Coachingstraject met alle leidinggevenden, 3 sessies, 14 medewerkers
- Workshops/training: biertappen, gastheerschap, upselling, wijn & spijs, presentatiedagen, diverse medewerkers

Verslag van de directie	2
Verslag van de Raad van Toezicht	4
Altijd Applaus	7
De Meetlat	8
Vijf Functies	10
DE CULTUR ELE FUNCTIE	11
DE CULTUUREDUCATIEVE FUNCTIE	12
DE PRODUCTIONELE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31
We doen het samen	35
Organisatie en Personeel	38
ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44
Jaarrekening	47

2**DUURZAAMHEID
& INCLUSIVITEIT**

Theaters zijn energieslurpers, zeker de theaters die in een tijd zijn gebouwd waarin de discussie over duurzaamheid en bescherming van het milieu nog niet zo intensief werd gevoerd als vandaag de dag. De Lawei was zo'n gebouw. Tijdens de verbouwing is er stevig ingezet op duurzaamheid en het terugbrengen van het energiegebruik. Resultaat is een zeer duurzaam en energiezuinig gebouw.

De in 2016 geplaatste zonnepanelen hebben ruim 163 MWh opgewekt in seizoen 2017-2018. Gelijk aan het jaargebruik van 40 huishoudens.

Ook het gasgebruik is stevig gedaald. In 2017-2018 hebben we 15% minder gas gebruikt dan in het voorgaande seizoen. Een nog betere beheersing van de klimaatbehandelingstechniek ligt hieraan ten grondslag.

Duurzaamheid gaat niet alleen over groen, maar ook over maatschappelijk en verantwoord leven, nu én in de toekomst. Door te 'infiltreren' in woonwijken, dorpen en gemeenschappen en door samenwerkingsverbanden te stimuleren, creëert Simmerdeis een nieuw podium/locatie om nieuw aanbod te produceren en gesprekken aan te gaan met de inwoners. Het resultaat is een beter begrip voor elkaar. We zoeken hiervoor samenwerking met theatermakers en kunstenaars, culturele instellingen,

gezelschappen (zowel professioneel als amateur), maatschappelijke organisaties en het innovatieve, creatieve bedrijfsleven. De onderlinge relatie tussen welzijn, cultuur en onderwijs wordt hierdoor ook verdiept, zo hebben we nauwe contacten met ROC Friese Poort voor zowel leertrajecten als culturele projecten (talentontwikkeling). Simmerdeis is de plek bij uitstek om op deze manier te werken aan een duurzame samenleving, maar ook in De Lawei presenteren we nieuwe makers met nieuwe verhalen. Bijvoorbeeld: Abdelhadi Baadi, New Dutch Connections/Theater Utrecht/Bright Richards en Saman Amini.

Social Lab

Samen met Het Houten Huis organiseerden we een zogenaamd Social Lab in woonwijk De Trisken. Gesteund door Gemeente Smallerland en twee woningcorporaties gingen leerlingen van het primair onderwijs de wijk in om kennis te maken met hun burens.

Theater Inclusief

Samen met de BIS gezelschappen en de 13 standplaatstheaters zijn we dit seizoen gestart met de voorbereiding voor Theater Inclusief. Een driejarig project wat vanaf seizoen 18/19 verder wordt uitgerold in onze theaters en gezelschappen. De voorbereiding bestond uit een 0-meting (hoe ver staan we eigenlijk als

Verslag van de directie 2

Verslag van de Raad van Toezicht 4

Altijd Applaus 7

De Meetlat 8

Vijf Functies 10

DE CULTUR ELE FUNCTIE	11
DE CULTUUREDUCATIEVE FUNCTIE	12
DE PRODUCTIONELE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31

We doen het samen 35

Organisatie en Personeel 38

ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44

Jaarrekening 47

het gaat om inclusief beleid gelet op personeel, publiek, programmering en partners), een

Unconscious Bias training door directeur, P&O en programmeur en een doorlichting van ons personele bestand.

Verslag van de directie	2
Verslag van de Raad van Toezicht	4
Altijd Applaus	7
De Meetlat	8
Vijf Functies	10
DE CULTUR ELE FUNCTIE	11
DE CULTUUREDUCatieve FUNCTIE	12
DE PRODUCTIONELE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31
We doen het samen	35
Organisatie en Personeel	38
ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44
Jaarrekening	47

3

BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT

Rechtsvorm, bezoldiging Bestuur en Raad van Toezicht

Stichting De Lawei kent een Bestuur en een Raad van Toezicht. Het Bestuur is belast met het bestuur van de stichting en is aan de Raad van Toezicht verantwoording verschuldigd over het gevoerde beleid en beheer. Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van beide organen zijn vastgelegd in de statuten. Stichting De Lawei volgt de Governance Code Cultuur.

De bezoldiging van de Directie/Bestuurder geschiedt op basis van richtlijnen van de Vereniging voor Schouwburg- en Concertgebouwdirecties. De inzet door de Raad van Toezicht is onbezoldigd. Wel worden de leden van de Raad van Toezicht in de gelegenheid gesteld maximaal 15 voorstellingen/ activiteiten bij te wonen.

Leden RVT

In seizoen 2017/2018 bestond de Raad van Toezicht uit de volgende leden:

- Mevrouw Béjanne Hobert, voorzitter
- De heer Harm Jan Tulp, secretaris
- De heer Jan Riemens, lid
- De heer Dick Ringeling, lid
- Mevrouw Renate Westerink, lid

Nevenfuncties

De leden van de Raad van Toezicht en Stef Avezaat (directeur/bestuurder) vervullen de volgende (onbezoldigde) nevenfuncties:

Stef Avezaat

Voorzitter Noordelijke Schouwburg Directies (NSD)
Lid Raad van Advies Sport en Cultuurfonds
Lid bestuur Stichting Ondernemersfonds Centrum Drachten
Lid landelijke adviescommissie theater/film Prins Bernhard Cultuurfonds
Lid bestuur Fries Jeugdfonds Cultuur
Lid kerncommissie dans voor de Raad van Cultuur

Mw. Drs. L.J.M. Hobert (voorzitter)

Dean Instituut voor Bedrijfskunde
Hanzehogeschool Groningen (bezoldigd)
Vicevoorzitter Raad van Commissarissen
Woningcorporatie Woon Friesland (bezoldigd)
Vicevoorzitter Raad van Toezicht ziekenhuis Nij Smellinghe (bezoldigd)

Dhr. Ir. D.V. Ringeling (vice voorzitter)
geen

Dhr. J. Riemens (penningmeester)
Directeur J. Riemens Advies en Consultancy BV

Mr. H.J. Tulp (secretaris)
Advocaat/partner Yspeert vwl advocaten N.V. (bezoldigd)
Lid bestuur Vereniging voor Financieel Recht

Verslag van de directie 2

Verslag van de Raad van Toezicht 4

Altijd Applaus 7

De Meetlat 8

Vijf Functies 10

DE CULTUR ELE FUNCTIE	11
DE CULTUUREDUCATIEVE FUNCTIE	12
DE PRODUCTIONELE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31

We doen het samen 35

Organisatie en Personeel 38

ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44

Jaarrekening 47

(onbezoldigd)
Lionsclub Drachten Livius

Mw. R.A.M. Westerink
Zelfstandig Organisatiecoach
Verbinder Mens & Arbeid bij De Trans

Rooster van aftreden

voorzitter
benoemd 04-2013
herbenoembaar 2017
aftredend/vacature 01-02-2019

penningmeester
benoemd 11-2013
herbenoembaar 2017
aftredend/vacature 01-11-2020

vice voorzitter
benoemd 11-2013
herbenoembaar 2017
aftredend/vacature 01-11-2021

secretaris
benoemd 04-2013
herbenoembaar 2017
aftredend/vacature 01-11-2020

lid
benoemd 11-2013
herbenoembaar 2017
aftredend/vacature 01-11-2021

Aandachtsgebieden binnen de Raad van Toezicht:

Leden van de Raad van Toezicht van De Lawei hebben kennis van en/of ervaring met een of meer voor de cultuur relevante aandachtsgebieden, zoals:
Ondernemerschap;
Bestuurskunde (openbaar bestuur);
Kunst & cultuur;
Sociaal perspectief (sociale wetgeving, arbeidsmarkt);
Financiën;
Organisatie- en managementontwikkeling.

Verslag van de directie 2

Verslag van de Raad van Toezicht 4

Altijd Applaus 7

De Meetlat 8

Vijf Functies 10

DE CULTUR ELE FUNCTIE 11

DE CULTUUREDUCATIEVE FUNCTIE 12

DE PRODUCTIONELE FUNCTIE 28

DE ONTMOETINGS FUNCTIE 30

DE ZAKELIJKE FUNCTIE 31

We doen het samen 35

Organisatie en Personeel 38

ORGANISATIE 38

DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT 42

BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT 44

Jaarrekening 47

De toezichthouders worden geselecteerd op basis een of meerdere van de volgende achtergronden:

- Kennis van de cultuursector
- Kennis van de (cultuur)educatiesector
- Relevante bestuurlijke ervaring
- Organisatie- of managementdeskundigheid
- Deskundigheid mbt openbaar bestuur
- Relevant adequaat en actueel netwerk
- Gespreid over verzorgingsgebied Lawei

	Béjanne Hobert	Jan Riemens	Dick Ringeling	Harm-Jan Tulp	Renate Westerink
Bedrijfsvoering					
Personeel en beloningsbeleid					
Commercieel					
Compliance					
Financieel					
Audit					
Risicomanagement					

Lidmaatschappen

WNP (werkgeversvereniging Nederlandse Podia)
Fries Schouwburg Overleg (FSO)
Stichting Raamwerk
Ondernemersvereniging Drachten
VSCD (Vereniging van Schouwburgen en Concertgebouw Directies
Kunsten '92

Verslag van de directie	2
Verslag van de Raad van Toezicht	4
Altijd Applaus	7
De Meetlat	8
Vijf Functies	10
DE CULTUR ELE FUNCTIE	11
DE CULTUUREDUCATIEVE FUNCTIE	12
DE PRODUCTIONELE FUNCTIE	28
DE ONTMOETINGS FUNCTIE	30
DE ZAKELIJKE FUNCTIE	31
We doen het samen	35
Organisatie en Personeel	38
ORGANISATIE	38
DUURZAAMHEID & INCLUSIVITEIT	42
BESTUUR & RAAD VAN TOEZICHT	44
Jaarrekening	47

Sponsoren

We hebben een aantal sponsors die De Lawei of Simmerdeis financieel of met materiaal ondersteunen. Dit zijn:

Rabobank
Van der Valk Hotel/Drachten
Philips
Kootstra
Van der Wiel
Multicopy
Tolman
Kijlstra personenvervoer

Bijdragen uit subsidies en fondsen

We worden financieel ondersteund door:
Gemeente Smallerland
Fonds voor de Podiumkunsten (SRP)
Jeugd Cultuur en Sportfonds (Simmerdeis)
Provincie Fryslân

Jaarrekening 2017/2018

Via de [link](#) vind je de jaarrekening 2017/2018 getekend door de accountant.

Begroting 2018/2019

De begroting voor seizoen 2018/2019 ziet er op hoofdlijnen als volgt uit:

Begroting 2018/2019 (x€1000,-)	
netto resultaat programmering	113
resultaat film	19
resultaat projecten, educatie, producties	-124
resultaat horeca en verhuur	1.011
subsidie Gemeente Smallerland	3.069
overige subsidies	38
overige opbrengsten	76
	4.202
bedrijfslasten	4.202
exploitatie resultaat	3